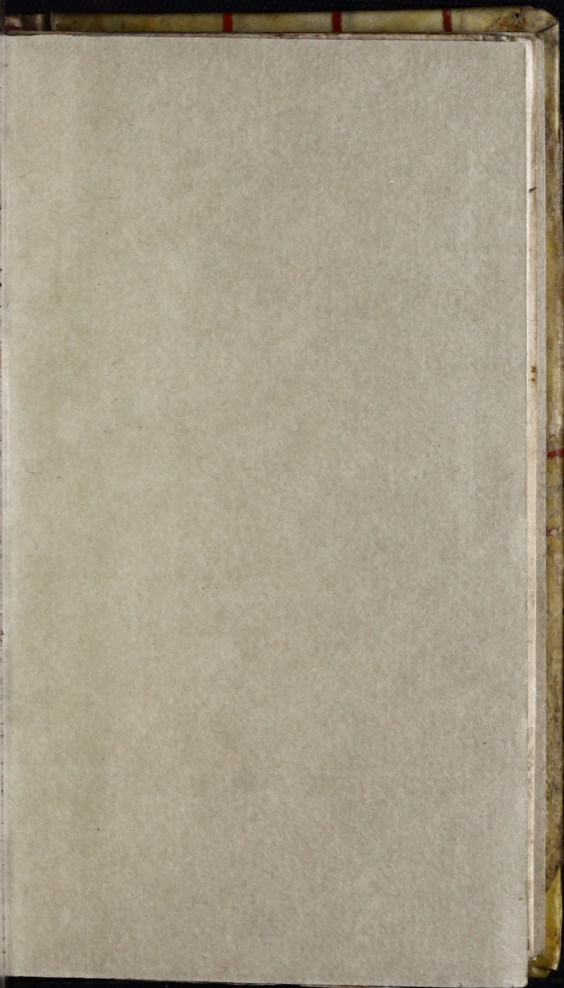
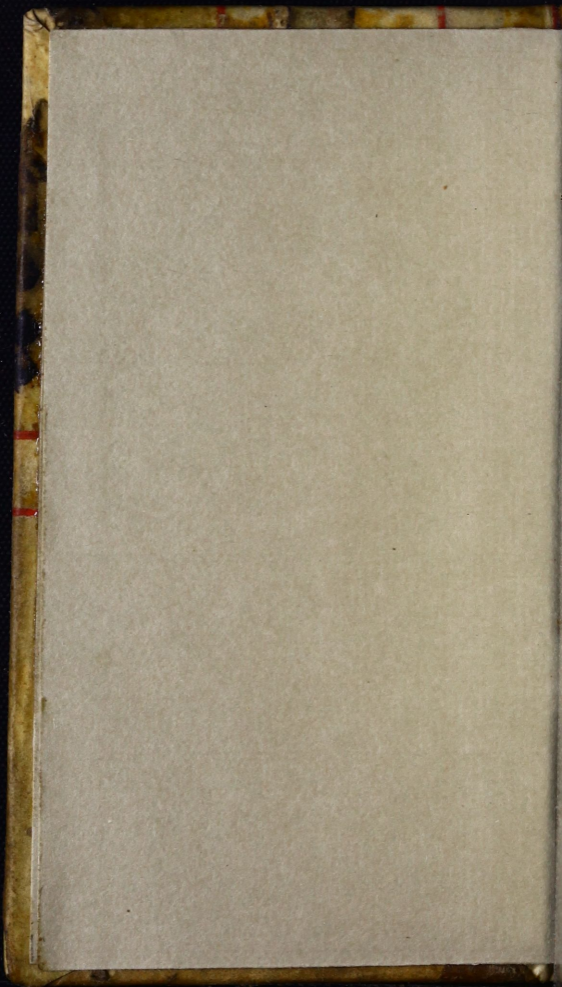
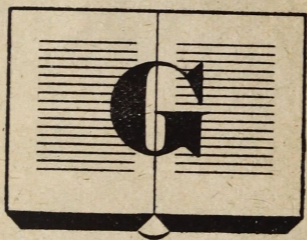

RM 1.8° 865

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

*Inscriptio Catalogo
Lutherano et Calviniano*

H A R O M
J D V O S S E G E S
K E R D E S .

Bevezetés E L S Ő : 1720
A Lutteránosok, és Cál-
vinisták igaz Hitben
vadnake?

M A S O D I K :
Csak az Egy Pápista
Hité igaz ?

H A R M A D I K :
A'Pápisták ellenkézneké
à Sz. Irással , avagy inkább
à Lutterek , és Cál-
vinisták ?

1 6 6 1.

N Y O M T A T T O T T
Nagy-Szombatban az Aca-
demiával együttel Schneckenhaus Mengharts
Vencezoló által.

Denle mek egy par
fogyt het his hat ny

Jó kenyő ez

*Index des Catalogue
Ladislav et Jozsef*

H A R O M
J D V O S S E G E S
K E R D E S .

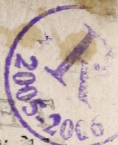
Bevezetés E L S Ő : 1720.
A Lutteránosok, és Cál-
vinisták igaz Hitben
vadnake?

M A S O D I K :
Csak az Egy Pápista
Hité igaz ?

H A R M A D I K :
A' Pápisták ellenkézneké
à Sz. Irással, avagy inkább
à Lutterek, és Cál-
vinisták ?

1 6 6 1.

N Y O M T A T T O T T
Nagy-Szombathiban az Aca-
demiai könyvtárral Schneckenhaus Mengharts
Venceszló által.

Proverb: 12. v. 15.

A bolond úttya igaz,
 a maga itileti szerént: de a
 kiböls, a tanátsnak enged.

Jerem. 6. 16.

Ezeket mondgya az Vt:
 álljatok az útakon, és lássá-
 tok-meg, és Kérdezkedő-
 gyetek a régi övnyekről,
 mellyik legyen a Jó Út, és
 azon iariatok, és nyugodal-
 mat találtek a si Lelkeisek-
 nek.

A
TEKINTETES,
NAGYSÁGOS,
ES
MÉLTÓSÁGOS
GRÓFF URNAK
NADASDI
FERENCZNEK,
MAGYAR ORSZÁG
FŐ BIRALMÁNAK:
Fogaras Földe, &c. Örökös
URÁNAK:
Vas-Vár-Megye Fő J. PÁNNYÁNAK:
FELSÉGES CSÁSZÁR,
és KIRÁLY URUNK
TANA'TSÁNAK:
A Romaj Imperium Szentelt Vitézének:
Nemzeti, és Felső Lindva Vég-Házak
ÖRÖKÖS KAPITÁNNYÁNAK:
Nekünk kegyelmes
PATRONUSUNKNAK

Virtus clara eternaque.

Fulgebunt Iusti, & tanquam
scintillæ in arundinetis
discurrunt. Sap. 3. v. 7.

A I A N L Ó
L E V E L.

A Bölcs által az Isten-
nek Lelke hasonlítja ^{Sap: 30}
az Igazakat a Nádasban
esett szikrákhoz, a mellyek
gyors gyullasztásokkal még a
vizzel tellyes tókatis tűz-
ben, és langban láttatnak
fordítani. Im Országunk téj-
jel, mézzel folyó régi kővér
földét a sok szakadásoknak, és
zevelgyő értelmetnek áradá-
si mint-egy posványos tóvá
változtatták vala; de a jó
Istennek kegyelméből oly Na-

AIANLÓ LEVÉL.

dalsá fordúla, amely közze
az igaz Hitnek szikrái aka-
dának, és azt ugyfel gyullaz-
ták, hogy éppen égő-tűzzé
válnak láttatnék, és min-
den jöknak öröme tün-
döklő világosságával fén-
lenék.

Nagyságod Kegyelmes
engedelmeből legyen szabad
ez homályos tentával, fel-
jedzett igéketi így magya-
rázni: **GROFF NÁ-
DASDI FERENCZ**
Országunk Fő Birája,
mind maga példájával,
mind külömbféle bölcs
igyekezetivel, és sok Jste-
nes

A IAN LÓ LEVÉL

nes költségével, sok eze-
reknek szivekben az igaz
Hitnek szikráját hincvén
meltova lett, hogy azok-
nak Laistromában szám-
láltassék, a kik feől így
szol a Bölcs: *Fulgebunt
Iusti, & tanquam scin-
tilla in arundineto discur-
rent, az az: Fénlenni fog-
nak az igazak, és mint a
szikrák a NÁDASBAN
ide s tóva futosnak. Sap.*

3. v. 7.

Ez Igasságnak szikrái,
bogy a Sz. Irásnak igéivel,
mint a szent Lélek s besser
zúgó szelével jobban, és job-

A IANLÓ LEVÉL.

bangeriezteffnek, imè rövid
Könyvecske irattatott, à
mely à Nagyságod Kegyes
Patrociniumja alá flya-
modik: Meltóztassék Na-
gyságod olj buzgósággal
fogadni, à mellyel kívánnya
Országunknak meg térését.
Vgy tettezik csak ennek vi-
lagosságnális, ha kik nem
vakok, meg láthattják à
régi ösüenyeket, és azt az
utat, à mellyen à kik járnak,
nyugodalmát talállyák lel-
keknek.

Legyen ugy azért, hogy
è kis Irás, és Könyvecske à

MÉL.

AIANLÓ LEVÉL

MÉLTÓSÁGOS NA-
DASDI NEÜBEN mint
Igasságnak fenyves világos-
ságában öltözuén a teve-
lyitő, és nemzetünk boly-
gató sokféle értelmeknek
bonállját bathatossan el-
verhesse, és a magok iteleti
szerént való utakon tevely-
gőknek az idvőségnek út-
tyát meg mutattván, a ré-
gi szent Hitnek eggyességére
hozassa a Rába ket melly-
ektől fogva, egész Fogaras
Földéig.

Nagyságodnak ilyen igye-
kezetiért Hazánk szeren-
csé-

A IAN LÓ LEVÉL.

*cséjere, bődög előmenetelt
és boszszú élet után, örök
bődogságot kíván,*

A NAGYSAGOD
Atyai gondviselése
alatt

IESVS Társaságában
Vitezkedő

Győri Collegium.

LAISTROMA

E KÖNYVECSKE NEK.

I. KERDES. I §.

1. A Jo mag az igaz hit; à konkoly, az eretnekség. *foljo 1.*
2. Első Keresztyén Magyarok Hiti. *f. 2.*
3. Mikor jött à Lutter, és Cálvin. Vallás Magyar Országba? *f. 3.*
4. Honnét van à Magyarok romlása? *f. 5.*
5. Micsodás az Ellenkezők Vallása? *f. 6.*
6. Nem igazak à Lutter, és Cálvin. Tanítók *f. 7.*
7. Mivatallyokban nem megszűzhetnek. *f. 8.*
8. Nem Sz. Irás szerént jöttek. *f. 9.*

I. KERDES. II. §.

1. A Lutterekben, és Cálvin. nincs igaság. *fol. 11.*
2. Tehát igaz Hitek sincs. *fol. 11. & 12.*
3. Nem-is titentül valók. *fol. 12. & 13.*
4. Hát ki-tül? *f. 13.*

I. KERDES. III. §.

1. Mi tájban szakattak-el Lutter, és Cálvinus? *fol. 16.*
2. El-szakadván, nem lehettek igazak. *fol. 16. & 17.*
3. Mert akkoris vólt az igaz Ecclesia. *f. 18.*
4. Az Ecclesia. Igaság Oszlopa. *f. 19.*
5. El-nem tévelyedhetett. *f. 19. & 20.*
6. Me-

Laistroma

6. Meg- sem győzetett az ördögűlé
folio 20r

I. KÉRDE'S. IV. §.

1. A' Láthatatlan Ecclesia, nem igaz. *fol. 21r*
2. Az Igaz Ecclesiának, mindenkor látható Ielci vadnak. *f. 22.*
3. Jlyés idejében is látható volt. *f. 23.*

II. KÉRDE'S. I. §.

Jgassága Ielét semmi ellenkező Vallás nem adhattya. *folio 24.*

II. KÉRDE'S. II. §.

A' Pápista Hit. ismértető Jelét, Szent Irásbúl adgya. *folio 26.*

II. KÉRDE'SNEK.

I. RÉSZE.

1. A' Pápista Ecclesia, igazán Catholica. *folio 27.*
2. Mert nem fogy el, mint a többi. *f. 28.*
3. Tudgya Magyar Ország. *f. 29.*
4. Mert a szakadással meg-vastagodott a Pápistaságban. *f. 29. & 30.*
5. Noha ezt, sok hamissággal vádolják. *f. 30.*

II. KÉRDE'SNEK.

II. RÉSZE.

1. A' Pápista Eccl. minden időre nézve Catholica. *folio 31.*
2. Lutter, és Cálvin. Vallás az előtt nem volt. *f. 32.*

3. Ta-

é Könyvecskének.

3. Tanítói sem voltak mindenkor.
folto 33.

II. KERDESNEK,

III. RÉSZE.

1. A' Pápista Eccl. minden helyekre
nézve Catholica. *folto 34.*
2. Mindenüvé elterjedt. *f. 35.*
3. De a' Lutter, és Cálvin. Vallás,
nem. *f. 35.*
4. A' Raczoké sem. *f. 36.*

II. KERDESNEK,

IV. RÉSZE.

1. A' Lutter, és Calvinista Ecclesia,
nem Catholica. *folto 37.*
2. Mert nem edgyezö. *f. 39.*
3. A' Pártosok tartoztak volna érte-
kezni az Lelki Anyjoktól. *f. 40.*
4. A-mely, az régi tévelygelcketis le-
szállította. *f. 41.*

II. KERDESNEK,

V. RÉSZE.

1. Catholica az Pápista Ecclesia, szent
Péternek fő Palztorságáert. *folto 42.*
2. Annak renai fei nem bomlott mind
eddig. *f. 44.*
3. Azért, mostis olyan a' Romai Hit,
mint ez előtt. *f. 45.*
4. Nem mutathatták, mikor válto-
zott volna meg. *f. 46.*
36. Azon Romai Hit, ep Christus
Tete. *f. 48.*
11.

II. KERDÉSNEK,

V. RÉSZE.

1. Catholica à Pápist. Ecclesia minden Nemzetségekre nézve. folio 48.
2. Mellyek, leg-elsőben a Pápista Hitre tértek. f. 49.
3. Vtőlb időkbenis. f. 50.
4. Azért nem igaz fiak à Pártosok. f. 51.

III. KERDESNEK,

I. RÉSZE.

1. Két hamis költések à Luttereknek, és Calvinistáknak. folio 53.
2. Nem hadgyuk el a szent irást mi Pápisták. f. 53.
3. Noha, az ördög-modgyára vetik ellenünk a szent irást. f. 54.
4. Semmi üncs a szent irásban, a mi a Lutterek, és Calvinisták ellenünk vallanak. f. 55.
5. A' régi Eretnekek példája megmutatta. f. 56.
6. Mért, nem csak börtü, a sz. irás. f. 60.
7. Az namis magyarázatát volt sok Eretnek. f. 61.
8. Hol kel az igaz magyarázatot venni. f. 62.
9. A' nélkül, nem szent irás a Biblia. f. 63.
10. Azért, nem szent irással bizonyított Lutter Márton. f. 64.
11. Deu Calvinus Janos. f. 65.

12. A' mag

É KÖNYVECSKENEK.

12. A' magok értelmét szent Irásnak
iötték. 66,

III. KE' RDE'S NEK,

II. RÉSZE.

- A' Lutteteknek, és Cálvin. nincs Iste-
nek, mért nyilván ellenkeznek
à szent Irással. folio 67.
1. A' tiz Parancsolatot meg-tarthat-
nié? f. 68.
 2. Lehete vagy egy igaz? f. 69.
 3. Tisztátalané minden jó cseleke-
det? f. 70.
 4. Hasznosé az örök életre? f. 70.
 5. Elégé csak hinni? f. 71.
 6. Kellé félni? f. 72.
 7. Tudgyaé nyilván valaki, hogy id-
vözül? f. 73.
 8. A' Papistáknak arrúl, csak bizadal-
mok vagyon. f. 74.
 9. Vagyoné szabad akarat? f. 74.
 10. Rendelté Isten valakit Kárhoza-
tra? f. 75.
 11. A' szent Iráson kívül, kellé valamit
hinni? f. 76.
 12. Tisztelhetnié az Istent azzal, à mi
nincs à szent Irásban? f. 77.
 13. Mely erős az Ecclesiá? f. 77.
 14. Tartozunké néki engedni. f. 78.
 15. A' Purgatoriumról. f. 79.
 16. A' Dícsöült Szentekről. f. 79.
 17. Tudgyaké dolgainkat? f. 81.

18. A' Te-

Laistromia e' Könyvecskének.

18. A' Testfanyargatakrul.	folio 83.
19. A' Bőjtül.	f. 84.
20. A' Notcienségrül.	f. 85.
21. A' Keresztsegrül	f. 87.
22. A' Bérnalákrül	f. 88.
23. A' Gyónákrül	f. 89.
24. Az Ur Vacsorájákrül	f. 89.
25. A' két szimrül	f. 92.
26. A' Miseröl	f. 93.
27. Az Utolsó kenetröl	f. 96.
28. A' hazafok el választásákrül	f. 97.
29. A' Deak imádsákrül	f. 98.
30. A' Képek ül	f. 98.
31. Az Oltákrül	f. 99.
32. Az igaz Hit Keresésrül	f. 99.
33. A' izent Iras világos vóltákrül	

folio 99. & 100.

AZ el tevelyettekért való imádság:

ELSO

IHS.

ELSŐ KÉRDÉS.

Igazé a Lutter, és Cálvini-
sta Vallás?

§ I^o

1. **M**inté hogy az igaz
Hit nélkül lehetet-
len idvözölni; az
mely Lutterista, avagy Cálvi-
nista Ember szereti idvössé-
gét, tanulja meg Christ⁹ sza-
vaiból, ha vagyone igaz Hiti,
avagy nincsen: csak így rövi-
deden hozzá szólván.

^a Hebr.
11. 6.

Valami az első mag vetés
után az Isten földébe vetetik,
az csak merő konkoly, és ha-
mítség: Christus ^b mondgya.

^b Matth.

De a Lutterista, és Cálvinista
Vallás az első mag-vetés után
vetetett az Isten földébe; a
mint ezentúl meg-mutattuk.

13. 25.

Tehát a Lutterista. és Cál-
vinista Vallás, merő konkoly,
és hamítség.

▲

2. Hogy

2 1. Kérdés. Igazé à Lutter,

2. Hogy másokrúl ne szól-
lyak; az mi Magyar Nemze-
tünk Poganysága után leg el-
sőben micsoda Hitre állott,
meg-mondgya Székely István,
Gönczi Calvinista Prédiká-
tor, az ő Magyar Krónikáiá-
ban; hogy à Magyarok Po-
gányságbúl ki térvén, ^{e Chron.} ^{fol. 159.} csak
Romai Keresztyénékké lőnek.
az az: à mit akkori Romai Be-
nedek Pápa vallott; azont val-
lottak az első Magyar Kere-
sztyének is: a mint a Magyar-
Országai Decretombúl is ki tet-
d ^{Steph. czik d,} hogy az Első Keresztyén
Magyarok ^{Reg. decr.} Penteken és egyéb
^{Lib 2.} böit napokon, húst nem ettek;
^{e cap. 9.} hogy ^{d 10.} f bűnöket az Egyházi
^{f cap. 11} Embernek meg- valloták;
^{g ibidem} hogy ^{g á} Hallottakért- való
imádságot és alamisnalko-
^{h cap. 18} dást ^h io vallották; hogy ^{h à} Sz.
Misének Aldozattyát nagyra
^{i cap. 14.} böczülték; hogy ⁱ Míse- mon-
dó

és Cálvinista Vallás? § 1. 3

dó Ruhákat csináltattak; valamint mostis az Pápi-
sták mind ezeket cselekezik. Es
iggy, nyilván való, hogy a Ma-
gyarok, Pogányságbul Pápi-
staságra tértek; és hogy
a Pápi-
sták Hit volt az első ma-
k Infrá
gna Istennek, k mellyett az 8 Quasi 2
földébe vetett; az az; Első cap. 6.
n. 1 2 3.
Keresztyén Magyarok Lel-
kébe.

3. Tehát, az Isten I szava-
ként, valamit az után vetettek
az első Keresztyén Hit ellen-
valót; az csak merő konkoly
és Hamiság.

De a Lutterista és Cálvini-
sta Vallást, az után hogy a Ma-
gyarok Pogányságbul meg-
tértek, ött-
száz esztendővel
vetették közinkbe. Mert a
Masodik Lajos Király alatt,
1521 dik Esztendőben, a Budai
Gyűlésbe azon volt az Or-
szág Népe, hogy a Lutterano-

m. 46-
gust de
Unitate
Eccle. 15
Terull.
praescripto
c. 31

n. Avve.
54
fol 308.
east Vieno

4 1 Kérdés: Igazé à Lutter,
sokat Feieken, lószágon ma-
raszsa à Király. Ilmét 1525
dikbe à Rákos Mezeièn azt
végezték à Magyarok , à mint
mai napigis meg-vagyon^o az

o Artic. 4
fol. 304.
cims, edi

Decretomban ; hogy à Lutte-
ranosok meg-fogattassanak ,
s-meg-égettessenek. Annak e-
lőtte pedig már , öt száz eszt-
tendővel , p tértek vala-meg
à Poganyfágbúl à Magyarok ;
és mind annyi esztendő alatt,
Pápisták voltak mind egyig.

p Supra
num. 2.

Tehát, hogy à Lutteranos-
ság, és utánna, à Calvinista-
ság, az első igaz Keresztyéni
mag után, későn vettetett kö-
zinkbe; bizonyoson q egyéb
nem lehet à konkoly-nál, és
à hamiságnál. Azértis, hogy
valamint à Konkolyt, mikor
alunnának az Emberek, lopva
vetébé az ördög ; ugy az Lut-
ter, és Cálvinista Vallás be ló-

q 1. Tim.
6. 20.
Rom. 16.
17.
Gal. 1. 8.

és Calviniſta Vallás? § 1.

5

pá magát a Keresztyének köz-
zé, és mint a fene, csak orozva
máſzot egy elsőben, a meddig
óltalmok alá vevék a testnek
kedvező szabadságért az Nagy
Urak: ugy mint Saxoniai Frid-
rik Herczeg, és Hafsiai Filep
Landgraff a Németeknél; a
Magyaroknál, Prinyi Péter, és
Petrovith Péter: kiért őket az
Ur Isten, gyalázatos képen ki-
törlé a Vilagból.

† Iſtván

Lib. 15.

6. 16.

† Matth

23. 27.

4. Méltán azért mondhat-
tyák az Isten szolgai, a Kon-
koly után:

*Vram, nem jó magot vetet-
tél a te földedbe?*

Ném jó Hitben vóltaké a
Régi Első Keresztyén Magya-
rok? nem szép Isteni félelem-
mel, sok szép Isteni Tisztelet-
tel tündöklötteké? nem szép
égyességben, és szeretetben
élteké?

† Chroni.

Hunga.

folto 158.

159.

160.

A 3

Honnét

6 1. Kérdés: Igaz-e à Lutter,

Honnét vagyontehát konkolya?
Honnét à Templomok pusztulása? honnét az Ország romlása? honnét à Magyarok fok felé- való szakadása?

^{u Matth.} ^{13. 28.} A^o Christus ellensége^u cselekedte ezt: úgy mint, à Lutterista, és Cálvinista Vallás; à mely az ő konkolyos tanításával fok felé szakasztotta à Magyarokat.

Es így, Christus ellensége lévén à Hivek szakadásáért, lehetetlen hogy igaz legyen à Lutterek, és Cálvinisták Vallása.

5. Melynek hamiságát à Sz. Pális így x adgya előnkbe.

^{u Galat.} ^{2. 9.} Ha ki néktek hirdet azon-kivül à mit vörretek; tudni illik, à mikor Pogányságból ki térretek; atkozott legyen.

De à Lutterista és Cálvinista Vallás azon-kivül hirdetett à Ma-

és Cálvinista Vallás? § 1. 7

à Magyaroknak ; à mint föl-
lyeb y meg-mutattuk. y Num. 20

Tehát à Lutterista és Cál-
vinista Vallás , Sz. Pál szava
ként,átkozot Vallás.

Tehát bizony nem igaz.

6. Christ^{us} Urunkis mondgya,
hogy nem igaz Vallás az, à ki-
nek Lelki tanítói nem igazak. z Matth. 24 11.

Tudni kell pedig hogy à Lel-
ki tanító nem arra való, hogy † 2 Cor 3 6

à Kódségnek + csak olvassa à Sz. 1. Cor. 6.

Írást : hanem leg inkább, * hogy 14. 8.
azt magyarázza.

De illyen, Sz. Irás magyarázó,
igaz Lelki tanítói nincsenek à
Lutter , és Cálvinista Vallás-
nak: tehát ez, nem igaz Vallás.

Mert azok à Lelki Tanítók
nem igazak, à Sz. Irás ként, † à † Iohan. 7-
18.
kik senkitül nem küldetnek. Rom. 10.

De à Lutterista, és Cálvi-
nista Tanítókat senki nem
küldötte hogy úgy magya-
rázzák à Sz. Írást , à mint 15.

A 4 Lutter

8 I. Kérdés: Igaz-e à Lutter,

a Theatr. a Lutterer Márton 1517. Elzeten-
Vir hum. dőben, és Cálvinus Iános 1534-
Folio 47. ben kezdte magyarázni.
Lit. H.

Tehát nem igaz Lelki Ta-
nitok à Lutter, és Cálvinista
Predikátorok. Tehát à Val-
lások sem igaz.

7. Mondhattya ugyan à
Komáromi Lutterista, és Cál-
vinista Predikátor, hogy à Po-
sonyi és Szenczi Lutteranos,
és Cálvinista Püspök küldötte
őket, hogy Lutter, és Cálvini-
sta modon magyarázzák à Sz.
Irást, de azokatis à Kellemés
Püspököt küldötte,
hogy ugy magyarázzák őkis,
à vagy magyaráztassák à Sz.
Irást? Továb nem mehetnek

b vide in- ebben, hanem csak *b* Lutter
ra quast Martonig, és Cálvinig Iánosig.
cap 2. De ezeketis küldötte,
1. 2. 3. hogy más képpen magyaráz-
zák à Sz. Irást, hogy sem à Ro-
mai Szentegyházbeli Docto-
rok

és Cálvinista Vallás? § 1.

9

rok eleitől fogva mindaddig
magyarázták?

Ha azt mondják, hogy
Isten küldötte arra: elégé
azt mondani, s-meg nem bi-
zonyítani? Így minden ördög
fól kelhet hamis magyarázat-
tal, s-azt mondhattya, hogy az
Isten küldötte: mondottákis
ezent minden regi Eretnekek.
Sőt efféle hamis Apostolok
Sz. Pál e Sz. Jeremiás d idéttis
vóltak.

c 2. Cor.

11. 13.

d Cap 28

v 21. 6

De az Irás mit mond fe-
lőllők? hogy Lopók, és Tol-
vajok: e mert nem az Aitón,
s-nem f törvény szerént. való
hivataláltal jöttek-bé az Ju-
hok Aklába â Lutterista, és
Cálvinista Predikatorok:
mint hogy Lutternél, és Cál-
vinusnál folyeb nem mehet-
nek â hivatalban. Tehát nem
igaz Lelki-tanítok.

16.

e Ioan.

10. 1.

f Hebr 5:

4.

8. Hólott magokis azt ta-

▲ § nittyák,

10 I. Kérdés: Igaz-e à Lutter,

nittyák, hogy nem kölsemmit
g *Confess* hinni g â mi nincs â Sz. Irás-
August: ban. De abban nincsen, hogy
Corp. Do-
trin: 1500. esztendő múlva HitUyi-
Art. 12. tók jönnek â Keresztyének
fol. 52. közzé: hanem â vagyon â Sz.
Calvin:
Lib. 4: Irásban, h hogy hamis Prófe-
e. 10. ták, és ragadozó farkasok, â kik
n. 30. jönnek â Keresztyének közzé
h Matth. az Evangéliumnak be vétele
7. 15. után; â mint Lutter és Cál-
vinista Prédikátorok ött száz
esztendővel az után idttek oly
magyarázattal, â mely kü-
lömböz az elsőül: â mint
fölyeb meg-láthatod *Num.*
2. 3.

Es pedig aztis mondgya
â Sz. Irás, hogy azok az ha-
it. Ioan. mis Proféták i az igazak köz-
2. 10. zül szöknek ki; â mint Lutter,
k infra és Cálvinus k â Papisták köz-
§ 1. zül szökék.

Num. 1. Tehát minden bizonyoson
nem igazak â Lutterista, és
Cálvi-

Cálvinista Tanítók: és a Val-
lások sem igaz,

§. II.

1. **H**ogy * bővebben az ^{Confess.}
Első Kérdésre meg- ^{August.}
felellyünk, tarts eszedben, ^{Corpus}
hogy a Lutterek, és Cálvini- ^{Doctr.}
sták * lehetetlennek mond- ^{Art. 6. f. 4}
gyák, az Isten Parancsolatit ^{Luth.}
meg-tartani. Ehez így szól a ^{Tom. 2.}
Sz. Irás, 1. Ioan. 2. 4. ^{Latin.} *A' ki az* ^{Vitt.}
Isten Parancsolatit meg-nem ^{1546.}
tartja, abban igazság nincsen: ^{impr solo}

^{244.}
^{Calv. Lib.}
^{2. Instit.}
^{e s. n. 6.}
^{Lib. 3. c.}
^{17. n. 7.}
De a Lutterek és Cálvini-
sták, magok vallása szerént, az
Isten parancsolatit meg-nem
tartják:

Tehát az Lutterekben, és
Cálvinistákban igazság nin-
csen.

2. Az igazság pedig csak az ^{† Luth.}
igaz Hítből áll ^{† Lutter,} és Cál- ^{Tom 1.}
vinus írása szerént: ^{Vitt.}
^{Latin.}

Tehát, a kiből igazság nin-
csen, ^{1549.}
^{fol. 372.}

12 1. Kérdés: Igaz-e à Lutter,

Calv Lib. 3. Insti. c. 34. n. 17. esen, igaz Hisi nincs annak, magok Vallása szerént.

De az Lutterekben, és Cálvinistakban, Sz. Iános szava szerént, igazság nincsen; mint-hogy az Isten Parancsolatát meg-nem tartják:

Tehát az Lutterekben, és Cálvinistakban igaz Hisi nincsen.

Es így, nem igaz à Lutter, és Cálvinista Vallás.

3. Továb, azti magok val-lyák az ő Catechismusokban

a mind Lutterek s- *b* mind Cálvinisták, hogy nincsen sohúl közzöttök, egyetlen egy igazis, a ki iót, avagy igazságot cselekednék. Ehezis à Sz. Irás így szól, 1. Ioan. 3. 10. à Cálvinista Biblia szerént:

Valaki igazságot nem cselekeszik, nincsen Istentúl:

De à Lutterek, és Cálvinistak,

sták, magok vallása szerént,
igasságot nem cselekeznek:

Tehát a Lutterek, és Cálvi-
nistak Istentül nincsenek.

4. Valaki pediglen Istentül
nincsen, az, cördögtül vagon *e Ioan. 8.*

De a Lutterek, és Cálvini-
stak, mint-hogy igasságot nem
cselekeznek Istentül nincse-
nek. *1. Ioan. 3. 10.*

Tehát a Lutterek, és Cálvi-
nistak, Sz. János Irása szerént,
ördögtül vadnak: az az: d ha-
zugságnak attyátül. *d Ioan. 8. 44. 17. sine.*

Lehetetlen azért, hogy igaz
Vallások legyen a Lutterek-
nek, és Cálvinistaknak mint
hogy hazugságnak attyátül
valók.

5. Ezt ha nehezen hallod;
hallyad a Christus e szavát. *e Matth. 7. 16.*

Az ögyümölcsőkről ismérték-
meg őket, ha hazugságnak at-
tyától valóké a Lutter, és Cál-
vinista Prédikátorok; a kik

Halgatókat hamissággal tá-
mogatták, hogy a Pápisták-
hoz ne hasonlóan, hazug

2. Pet. *Mesterek, a Szent Iás kénij*
3. 1. *a kik veszedelmes sz. hadaso-
kat hoznak bé.*

Mert senki nem volna, a ki
a Régi Szent Pápista Hitet gyű-
lölné, hogy ha a Prédikátorok

g 5. Greg igazán g hoznák elő; és ha
Lib 12. hazugság nélkül emlékez-
Moral. nének felőlünk, mondván:
cap. 15.

A Pápisták hiják ugyan a
Szenteket segítségül; de csak
ugy, mint Istennek kedves ba-
rátit, h a kiknek Christusunk
15. 15. mindeneket meg-ielent.

Tisztelik ugyan a Pápát;
de csak ugy, mint Christusnak
i Matth. a földön i leg főbbik szolgáját.

10. 2. Tartják ugyan a Képeket;
de csak ugy, a mint az Isten k
k Exod. Sz. krénye fölött és Salamon
25. 18. 13 Reg 0. Templomában voltak, az első
29. Parán-

Paráncsolatnak sérelme nélkül: mert a Sídók nem imádták; s a Pápista sem imádgya, &c.

De nem így emlékeznek felellünk a Lutter, és Cálvinista Prédikátorok, hanem szántalan sok káromkodó szókkal, és nyilvánvaló hazugságokkal, mondván: hogy a Christust elhadgyuk a Szentekért; hogy Pápa a mi Istenünk; hogy bálványozók vagyunk; m &c.

m Infra

Lehetetlen azért hogy igaz légyen a Lutterista, és Cálvinista Vallás, a kic ily hazugságokkal óltalmaznak. Quest. 2. cap. 1. n. 2

§. III.

TÓváb igaz Hűben légyeneké, nemé, a Lutterek, és Cálvinisták, meg teczik mingyart abbólis, csak mondgyák - meg tétovázás nélkül,

nélkül. ha à Lutter, és Cálvinus szakadásáig volté mind végig avagy nem vólt, az igaz Hit, és igaz Ecclesia è világon Egész 15:7. esztendeig ?

Tudni kel pedig, hogy Lutter ^{in Theatr.} Marton à táiban Barát ^{Vita hu-} vólt, és hogy Cálvinus János ^{man. Lit.} Canonok vólt à Papisták- ^{Et fol. 29,} nál; s onnat szöktekel, és ki- ^{o ibid. lit.} köholák à Lutterista, és Cál- ^{8 fol. 269} vinista Vallást, kivel mint hit- hagyott és szökött szölgák mentegésék magokat.

2. Ha azért, meg. vólt az igaz Ecclesia egész Lutter, és Cálvinus szakadásáig: az az igaz Ecclesia, à vólté, à kívül elszakattak; avagy valamely más vólt? Ha az vólt az igaz, à kívül à Lutterek, és Cálvinisták elszakattak; bizonyos- hát, hogy à Lutter, és Cálvinista Vallás nem igaz, mint hogy elszakadott az igazság-

súl. Ha pedig valamely más
 vólt az igaz, és mind addig az
 szakadáfig meg-vólt; így sem
 igaz á Lutter, és Cálvinista
 Vallás: mert az á másik, az
 mely, egész Lutter, és Cálvinus
 szakadásáig fenn lótt volna,
 * olyan nem vólt, á minemű ^{* Infra}
 az Lutterista, és Cálvinista ^{Quast. 2.}
 Vallás; mert azért neveztetett ^{cap. 2.}
 ez Lutterista, és Cálvinista ^{n. 2.}
 Vallásnak, mivel akkor, á mi-
 kor ezek támattak, egy Vallás
 sem vólt ilyen: tehát ha az á
 másik igaz vólt, és mind addig
 az szakadáfig meg-vólt, nem
 igaz á Lutterista, és Cálvinista
 Vallás: mert az igazságtul,
 vagy elszakadni, vagy kű-
 lömbözni nem lehet, igazság
 szerént: á mint az Lutterek,
 és Cálvinisták az igazságtul
 elszakattak; ha mind addig
 meg-vólt az igaz Ecclesia.

3. Ha

3. Ha pedig azt mondgyák, hogy a mikor ez az szakadás lőtt, nem volt akkor igaz Ecclesia e világon, hanem az vákság burította volt el a föld kerekességét: ez is nyilván való hamiság. Mert Christus mondgya, hogy p minden na-
 28 20. pokon, zinté világ végéig, vé-
 q Ioan. le marad az Ecclesiával: és q
 14 16. a minden igazságra vezérő Sz. Leiketis örökké vele had-
 r Ephes. 4 gya: és r mind addig, miglen
 11. 12 az közonséges fél tamadás-
 13. 14. ban, mindnyáian Christus eleibe jutunk, Pásztorok, és Doctores léznek a Christus Ecclesiáiban, kik epirsék, és oltalmazzák minden hamis tudományok ragadó szelétül az Ecclesiát.

f Calvin. Hamiság hát, azt vallani,
 de Eccl. f hogy Lutter, és Cálvinus tá-
 refor- madásáig nem mindenkor
 mand raltone, voltak volna igaz Pásztori, és
 enitio. Doctorei

Doctori az Ecclesiának, és így az igazságtól el-hallott volna.

4. Továb, mivel igazság-^{t 1. Tim.}nak Oszlopa és Erőse az 3. 15.

Ecclesia; hamisság azt^{u mon-}u Calv. dani felőle, hogy Lutter, és^{Inst. Lib:} Calvinus előtt el esett, és el^{c. 11.}veszett volna. ^{n 5.}

Es, mivel x az igaz Ecclesiá-^{x Ephes. 1.}nak mint maga Testének, á ^{22.}

Feje Christus: igaz Ecclesia volt pedig y az Apostolok-^{y Rom. 1.}

idét^á Romai Ecclesia: ez ha ^{12.}

meg-bódult volna; Christus, á ki Feje, bódult volna-meg:

mert á Testnek bódulása á Fő-
től szokot lenni. *Hamisság*

hát azt vallani, z hogy á Ro-^{z Calv.}mai Ecclesia; Lutter, és Cál-^{Instit. lib.}

vinus szakadása előtt meg-bó-^{c. 18.}dult-^{num. 18.} volna.

5. Es mint hogy Sz. Pál ki-^{† Ephes:}vannya, hogy t oly igaz légyen ^{s. 24.}

az Afzony Feriehez, mely igaz az Ecclesia Christushoz; ha-
misság

20 1. Kérdés: Igazé a Lutter,

hamiság, azt valiani, hogy csak
ideig volt igaz az Ecclesia, az-

^{a Calvin} után az ördöggel a közöskö-
^{contra} dött: mert ez szerént, az Sz.
^{adole-} Irás azt akarná, hogy Felesé-
^{quint fol.} gedis csak ideig tartsa-meg
128, az hűséget; az után, akár ki-
vel czimborállyon. Lád, mely
rút hamiság következnek
abbúl, ha az Ecclesia, Lutter,
és Cálvinus szakadása előtt
el-faiúlt volna.

6. Es, mint-hogy Christus
^{b Marsh.} mondgya, hogy a Pokol b Ka-
16. 18. pui, az az, ördögnek minden
praktikai erőt nem vesznek,
az igaz Ecclesián; *hamiság.*

^{c Calvin.} azt mondani, hogy c Lutter, és
^{Inst. Lib.} Cálvin⁹ előtt, az ördög el nyő-
1. cap 11. ta volna az Ecclesia igazságát,
n. 9.

Mit mondotok tehát, Lut-
terános, és Cálvinista Uraim;
Lutter, és Cálvinus szakadása
előtt, volté mindenkor az igaz
Hit, és igaz Ecclesia, avagy
nem

nem volt? ha mindéig volt; tehát az Lutteránoság, és Cálvinistaág az igaz Hittől szakadott el; és így nem igaz Hitben vattok. Ha pedig azt mondgyátok, hogy el-veszett volt az igaz Hit, és igaz Ecclesia, ígyis hamiság az Vallástok; mert Sz. Irás ellen való, ^{d Sup. num. 3.} á mint előb ^{4. 5. 6.} meg-mutattuk.

§. I V.

i. Végre, balgatagság azt vallani, hogy el nem fogyott volt ugyan az Ecclesia, e hanem csak el-rejtve ^{e Infra Quast. 20 cap. 1. nam, 5.} volt: mert ki rejtette volna el annyira, hogy soha senki eddig nem tutta meg-mondani, hol volt Lutter, és Cálvinus szakadásáig az az Ecclesia, mellyet ti most követtek Lutterista, és Cálvinista Uraim, és á kit ti mondotok, hogy el-dugva volt. De kíséreda dugta volna-elannyira;

22 1. Kérdés: Igazé à Lutter,

az Istené, avagy az ördög?

Matth. 5. 15. Nem az Isten, á ki f gyertya-
tartóra téteti az Ecclesia fény-
ességét, hogy világoskodgyék
mindeneknek: tehát az ördög
dugta volna el, de, ezis ha-
mítás, hogy az ördög el dug-
hatta volna Ecclesiátokat, ha
Supra 200. 6. § 3. igaz lett volna; mert gerőt
nem vehet az igaz Ecclesián az
ördög: hogy ha pedig annyira
el dughatta volna, valóban
nagy erőt vött volna ráta.

2. Azértis nem lehet el-
dugni az igaz Christus Eccle-
siát, ugy hogy láthatatlan
legyen; mert Christusnak Ec-

Colos. 1. 23. clésiájah az igaz Hiten fondál-
tatik; á Hit pedig nem lehet

Rom. 10. 14. hallás i nélkül; á hallás sem
lehet, prédikálás nélkül; az

prédikálás sem lehet, Tanító

nélkül; ez sem lehet, küldetés

nélkül, á mint Sz. Pál szól.
Tehát az Ecclesia, á mely

ezek-

ezekből áll, és a mely látható
 képpen oktatya Hivest k és k *Matth.*
 vezérli; nem lehet, hogy ne ^{18. 17.}
 hallassék; ne lattassék; hogy ha ^{Aff 20.}
 pedig nem hallatik, ha nem ^{28.}
 látázik, ha titkos; ha el reite ^{Cor. 12.}
 zett; nem igaz Christus Ec- ^{28.}
 clésiája. ^{Ephes 4.}
^{11.}
^{Heb: 13.}

3. Ezek ellen oktanúl ^{17.}
 hozzák élő a Sz. Illyést, m a ki ^{1 Inst. lib:}
 Izraél Országában lappángot ^{4. c. 1. n. 2.}
 a több Profetakkal: mert ^{3 Reg.}
 ugyan akkor Iúda Országá-
 ban virágzott az igaz Hit ^{n 3. Reg.}
 és Iosaphat Királyságában. ^{22: 43.}

Tehát sem nem vólt el reit-
 ve, sem el-nem veszett vólt az
 igaz Christus Ecclesiája egész
 Lutterig, és Cálvinusig mikor
 azért ezek szakadált tóttek, az
 igaz Ecclesiátúl szakattak el:
 és így a Lutterek, és Cálvini-
 sták nincsenek se igaz Hitben,
 se o Isten kedvében: azért le- ^{o Heb. 11.}
 hetetlen hogy idvözüllyenek ^{6.}

az egy igaz Romai Ecclesián
 9 1. Tim. kívül ; mert P Isten Házánek
 3. 15. kívül járnak, valameddig ab-
 ba nem térnek az Ecclesiába, á
 kitül Lutter, és Cálvinus után
 el-szakattak.

A' M Á S O D I K K E' R D E' S.

Csak a Papista Hité igaz ?
 §. 1.

H Ögy csak az egy Papista
 Hit légyen igaz nyilván
 ki szokik abból ; mert
 soha az Papistákén kívül, egy
 Vallás sem támadott akko-
 raig, á mely oly ismértető,
Ielét adhatta volna igaz ügyé-
 nek, hogy az á *Iel* tulajdon
 csak őtet illetné, s-csak ővé
 volna. Tudni illik: ha rá kér-
 ded á Lutteránosokat, mi-
 ből tudhatni, hogy igazáb az ő
 Vallások, á Cálvinistákénál,

25

26

és Catholica Ecclesia, nem más
â Romai Pápista Ecclesián ki-
vül ; meg-mutattyák â Ma-
sodik Kérdésnek egynéhány
Részecskéi.

ELSŐ RÉSZ.

Mert csak az Papisták
Ecclesiája, Catholi-
ca, és Közönséges
Ecclesia, Világos, és látható
vóltáért. Közmondás sze-
rét pediglen,

A. mi titkos, nem Közönséges:

De az Lutterek, és Cálvini-
sták Ecclesiája, magok vallása † Broch.
szerént. † titkos, és láthatatlan. mannus
de Ecel.

Tebát nem közönséges sem c. 1. scđ.

nem Catholica, sem legyekte-
5

reien nem épült; mint az Ro- Calvin.
Instit. lib.

mai Ecclesia, melynek Catho- + c. 1.

lica, és Világos vóltat, avagy 2 & 7.
Conse. Te.

leg magossab Hegyen való hely- Helvet.

bezterest maga Christusunk Art. 17.
11. c. 2.

B 2 magya-

28 11 Kérdés: Csak az Papista

Matth. magyarázza, mondván: ^u nem
 5. v. 14. retelehetik-el az Hegyen hely-
 beztetett Város.

2. Mert noha az halmokat,
 és sok Hitbéli támadásokat
 beföttékis a felhők, és el-
 fogyattak; ugy mint Pelagia-
 nusokat, Jovinianusokat, Do-
 natistákat, a régi Arriánoso-
 kat, Waldistákat, Wiclefistá-
 kat, Hufsitákat; fogyattyákis
 nápon-ként, az Lutteristákat,
 Cálvinistákat, és ugyan-
 kőit Arriánosokat: de, a min-
 den halmoknál fellyeb helyhez-
 tetett Isten Városát, az Romai
 Ecclesiát, soha el nem borit-
 hatta a sok felhő, sok öldö-
 zés, sok szakadás, sok támadás;

x Terony.
 Apolog 3 hanem x az Apostolok idejétől
 contra fogva, sok szántalan habok
 Russin. közöttis minden időben fen-
 6. 4. Au-
 gust tom maradott.

6 cont. Epistol. Fundamenti. e. 4. Item Lib. cont. Epist.
 Deumensianis e. 5. Item contra partem Donati in fine.

a. Csak

3. Csak Magyarországon is, Bódog Isten! mely sokan ügyekzték hol fegyverrel, hol Templomok foglalásával, Oltárok rontásával, Papok, Barátok ölésével; hol á sok Magyar Ifiaknak Angliába, Wittenbergába- valo küldésével, edgyütt á sok szép költséggel, kivel csak lompot s-gallért hoztanak: mind ennyi szántalan mesterséggel mely sokan erőlköttek azon, hogy az Pápista Hitet ki töröllyék Magyarországból; de im, sokkal inkább meg-erősödött á tudományban, enni sok párt-ütéssel, és öldözéssel,

4. Mert még akkoris, á mikor az egész tíz Koronás Országinkban, régi bódog időben, csak egy Magyar Lélek sem volt, y á ki Pápista nem y Supra lőtt volna: akkoris, mondóm Quaest. I. annyi tudós Pápista Papnem § 1. n. 2. 6. 1.

B 3

völt

volt Magyar-Országban, á
 mennyi most vagyon Méltó-
 ságos Esztergami Ersek, Lip-
 pai György Urunk Lelki Pa-
 sztorsága alatt: nem hogy
 á fok öldözés, kergetés el
 2. 1sa. 2. nyomta volna z á leg-magas-
 2. sab Hegyen épített, Isten Váro-
 sát, á Romai Catholica Ec-
 cléfiát.

*Sic sem-
 per ecc-
 e sunt Ha-
 eretic
 August.
 de Viis-
 bato cre-
 dendi. c.
 14.*

5. Noha szántalan fok ha-
 mis költéssel-is gyalázzák az
 Lutter, és Cálvinista Prédiká-
 torok, az eggyügyű Kölség e-
 lött azon Catholica Hitet,
 mondván: hogy á Pápisták
 á fa-képet Istennek tartják;
 hogy bálvánt imádnak; hogy
 nem á hitben, hanem csak á
 magok jó cselekedetiben biz-
 nak; hogy á Pápát úgy tiszte-
 lik, mint az Istent; hogy nem
 á Sz. Irást, hanem az emberi
 Találmányokat követik; hogy
 á fzen-

a Szenteket meg-Váltóknak
 tartják. Efféle * sok hamis * *Instit.*
 dolgokat nem igazán fognak *Lib 3. c.*
 ránk a Lutter, és Cálvinista *18. n 8.*
 Prédikátorok, és sok tudat- *Liber*
 lant el-csabítanak; mert a sok *Concord.*
 hamis kőítés mellett, *folio 112.*
 széles *Kaput, és tágos útatis* nyitnak;
 noha ez, *a veszedelemre vi-*
szen: a régi szent Rendtartá-
 sok mellől, *b szabad, és könnyű*
resti életre mutatnak; a mely-
 re igen kész az emberi gyar- *a Matthi*
 lóság. De, mindazáltal, csak *7. 13.*
 Magyar Országban sem enge- *1. Pet.*
 dé Isten, hogy el-burittasék *2. 16.*
 éppen, a leg-magassab Hegyen *Gal. 5.*
 építettett Christus Városá az *13.*
 Romai Ecclesiá. Téhat, csak
 ez az igaz.

MÁSODIK RÉSZ.

1. **M**ert csak az Pápisták
 Ecclesiáia, *Catholi-*
ca, és *Közönséges*,
 B 4 minden

32 11. Kérdés: Csak a Pápista

minden időre nézve. az az ;
magassab, és föliyeb való ré-
giségével minden Vallásoknál:

c Supra mint hogy nem csak *c Lutter,*
Quast. 1. és Cálvinus, de a régi Tével-
§ 3. num. gőkis mind egyig^d a Romai

d Gaul- Ecclesiabúl szöktek ki, valakik
ter. in Sa- ez előtt hét, nyolcz, kilencz
oulis Chro. száz esztendővel szakadált
no. töttek: de mind nyakok sza-

c Supra kadott már; hanem *c* csak
Quast. 1. száz s-egynéhány esztendővel
§ 1. n. 3. ez előtt, hol egy, hol mas hül-
3. n. 1. ladékjokat az régi Tévelgök-

nek szétte föl Lutter, és Cál-
vinus, és maga találmányihoz
toldozta: de egy sem épített
oly Hegyen, amely minden he-
gyeknél magassab légyen: az az ;
minden időre nézve *Közönsé-*
ges, avagy Catholica Ecclé-
fiáiok nincsen se Luttereknek,
se Cálvinistaknak:

2. Mert Lutter, és Cálvinus
előtt, a mint magais meg-
vallya,

vallya, egy tudákos Cálvini-^{frittak}sta, fsoha egy Vallás sem vólt, ^{Lib. de Eccl. folo 413. 449.}
 â mely mindenben égyyezett
 vólna az mostani g Lutterista, g ^{Luth. profato tom. 1. Latin ano 3545.}
 avagy Cálvinista Vallással: és
 így, az elótt, Lutterista, avagy
 Cálvinista soha senki sem vólt.

Ha pedig egy, két, avagy három dologban-való égyyezés elégséges arra, hogy â regi időre nézveis mondhasfünk valakit Lutteristának, avagy Cálvinistának; téhat annak módhattyuk â Törökötis, Sidot, Tatárt: mert ezekis â Pápa, â Míse, â Szentek, az Erekyek, â Szűz élet, magános gyónás, Oltár, s-kép, Ur Téste dolgában, ellenünk egyyet értenek az Lutterekkel, és Cálvinistákkal; de azokat még sem ismériik tagjoknak egy, két, három dologért.

3. Azért, látni-való, hogy â Lutterek, és Cálvinisták Ec-

II. Kérdés: Csek à Papista
clésiája nem *Catholica*, avagy
Közönségés minden időre néz-
ve. Nemis egyébért mondgyák

g *Supra*
cap. 1.
num. 1.

az Ecclesiát láthatatlannak s
à Lutterek, és Cálvinisták, ha-
nem, hogy Tanítókat nem
mútathatnak minden időre,
kikkel ugy mint Elejekkel di-

h *infra*
cap. 5.
num. 2.

cselkedhetnéne à mint dicse-
kedik h minden időbéli Eleivel
az eg-magassab Hegyen epitte-
tet Christus Városà à Romai
Ecclesia. Tehát csak ez az igaz.

HARMADIK RESZE.

I. **M**ert csak az Pápi-
sták Ecclesiája, *Catholica*, és Közön-
ségés i minden helyekre néz-

g *Aug. séges i*
epist. 170.
ve, és eg-magassab Hegyen e-
pittetett Város; mivel éz Vi-
lágnak minden részeire, és
minden Országira ellátczik:
nincsis à szélyes Világon oly
Tartomány, à kiben à Pápista

Hitnek

Hitnek ismereti nem volt valaha, avagy most nem volna, és szent dolgainak szölgáltatása, s-hirdetése; á mint magais meg-vallya^k Cálvinus.

k Calv. Injtu. lib. 4. c. 18. n. 1. & 18. 1

2. Ugyis jövendölte vala Christusunk l az igaz Hit felöl, hogy az, az egész Világra terjed.

1 Matth. 24. 14. Mar. 14. 9. Malach. 1. 11.

De az Halmok, és Tévelgő támodások, mostis csak egy, két Országban akadoznak. Mert, Nap-kelet felé az Lutterista, és Cálvinistaság soha csak az Móldvai Havafokon sem léphetett által: de az Pápista Hit, ott, és azon túl m ezer mélyföldelis találatik, mind á két Tatár Országon, egész Chináig; Kazul Országon, egész Indiáig.

m Mar. tinus Martenö de bello Tur. Nic. Tri-gant de Chyris.

3. Nap-nyugat felé pedig csak Olasz, Spanyol Országba sem mehere bé azon Lutterista, és Cálvinista-lág, nem hogy

36 II Kérdés: Csak a Pápista

hogy azon túl ment volna;
mint a Pápista Hit, a Világ
Kerekségén, Christus hagyása

ⁿ Marc. szerént, ⁿ mindenütt el-terjed-

16. 15.

Matt. 28.

19. minden helyekre nézve; és

Rom. 1. leg-magassab Hegyen épült.

8.

Ibid. 10. Tehat, csak ez az igaz.

18. 4. A Rácok, és Görögök

Vallásais, többire csak Muszka

Országban, és a Törökök köz-

zé szorult: de Olasz, Német,

Francia, Anglia, Lusitania,

Spanyol, India számtalan sok

Országiban sohült nincsen.

Csak ezis elég jele a Görög

Ecclésia hamisságának, mint

hogy nem az Egész Világra

terjed, Christus hagyása

o *Supra*

Rom. 2.

szerént. De ezen kívül

nagy Eretnekségbenis vannak

az Görög Ecclésia béliek, hogy

a Szent Lélek Istennek szár-

mazását tagadgyák a Fiu I-

p *Confess.*

August.

in Nicæ. Symbolo.

stentül lenni; noha a p Lutte-

rek

rek. és p Calviniisták ebben ve-^p Confess.
lünk tartanak: mivel Christus ^{Helvet.}
nyilván ki jelentette mond-^{Art. 3.}
ván: *q az enyimből veszi a* ^{q Ioane}
Szent Lélek, a mit néktek ^{10. 14.}
hirdet.

Es azért a Világnak csak
egy, két, Szurdokjában motoz
a Görög Szakadás, mivel-hogy
nem az igaz Sz. Lélek mun-
kálkodik véle, mint az Romai
Ecclesiával, a mely az egész
Világon a Sz. Pál idéttis volt, ^{f Rom. 1.}
mostis vagyon: tehát csak ez ^{f supra}
az igaz. ^{nam. 1. 2.}

NEGYEDIK RÉSZ 3.

1. **M**ert csak az Papisták
Ecclesiája, Catholi-
ca, és Közönséges
égyező Tanításra nézve:
azért mondgya a Sz. Irás,
hogy ¹ az *Vr Haza Hegye, az* ^{1 Jsa. 2.}
Hegyek tetéjén vagyon; csak ^{2.}
Egy leg-magassab Hegyet
emlit-

38 11. Kérdés: Csak az Papista

említvén. Nem Egy sem eg-
gyező^u volt pedig tohais sem-
mi téveylgő támadás; most sē
o. 42. Egy tanításban az Lutterista,
és Cálvinistalág.

Mert, nem csak külön idők-
ben, (á mint magais x meg-
vallya Béza) és külön helyek-
ben, külön t y vallanak, hol az
y Lib. Ur Vacforájárúl, hol a szabad
Concord. akaratrúl, a jo cselekédetek-
od. Lipsia 1580. ról, az Igazulásrúl, a Házasok
folio 543 el-válásztásárúl, s-hol egyéb-
554. 560 ról: de csak kettőt sem találsz
Lutteristát, avagy Cálvinistát,
kik a Hit dolgában éppen ég-
gyet vallyanak z ha magáno-
vet Irenag lon meg- vizsgálod őket: sőt
lib 1. c. 5. mindgyárt azt veti elő a Lut-
Item Lib. terista, és Cálvinista; akár
4 c. 69. mint mondgya, egyem, az Pré-
Hilarius dikátor, én így értem: és min-
Libro po denik csak úgy érti, * a mint
feri ad néki tetszik. a tetszés pedig,
Constan-
tium, mint

mint a százi izi, úgy különbözik az Emberekben.

2. Azért ily különbözéssel lehetetlen hogy *Catholicusok*, avagy *Közönséges* értelműek legyenek az *Lucterek*, és *Calvinisták*, mint az *Pápisták*; kik az egész Világnak különböző Nemzetségi között, a Hit dolgából semmiben nem különböznek; a mint az Istenis kívánnya, és ez ilyen különbözőségek iráfokkal a tiltya, és a *Rom: 16. 17o*

kárhoztattya. ^b *1. Tim. 6. 20. Tit 3. 10. Heb 13. 9. 2. Io. 10. 1. Tim. 1. 20. 2. Tim 2. 18. Phil. 2. 2. Phil 3. 16. 1. Cor. 1. 10 10. 17. 11. Act 4 34 Rom: 1. 6.*

Vagyonis módgyok az *Pápistáknak* az égyyeffégre: mert ha közöttök a Hit dolgában versengés támad: senki nem mondgya, *nekem* így tetszik; hanem *Christussal* mindgyárt azt mondgyak, ^c *Dic Ecclesie* ^c *Matth. 18. 17o* mond meg az *Ecclesiának*: és

a ki

40 11. Kérdés: Csak az Pápista
à ki az Ecclesiá tetczéfit nem
vészi, Pogány-nak tartsd, azt
mondgya Christusúnk.

3. Miért nem vőtte hát az
Ecclesiá tetczéfit, à mikor ké-
telkedni kezdett Lutter, és

d Luth. Cálvinus à Sz. d Mife Aldozat-
tom. 7. ról, égyen-ként Páp előtt-
Lat: Vitt: való bűnök elő számlálásáról,
per Thom.

Klug. az idvőzült Szentek segítség-
1557. giról, à ki-múlt Lelkek tisztú-
fol: 228. lásáról, à fok szép Egy-házi

Calvin. Rendtartásokról; effélékről à
Lib. 4. mikor Kételkedni keztek
cap. 18. Lutter, és Cálvinus; miért
n. 11. & nem vőttek tetczéfit annak
18.

az Ecclesiának, à melyben
mind-ketten születtek vala,
és à melynek Igasságot gyer-
meksegektől fogva így val-
lották.

Credo S Ecclesiam Catholicam.
Hiszem à Közönséges Keresz-
tyén Anya-Szent-Egy-házat.

Attúl az Anyaszentegyház-
túl

túl tartoztak volna értekez^{e Deuter.}
 ni; nem pedig az Annyokra^{17. s. &}
 támadni Pogány módra, és el-^{9.}
 szakadni tőle. Tudván a Szent
 C R E D O-ból is, hogy igaz
 Ecclesia a Romai Pápista Ec-
 clésia, mert *Catholica*, és Kő-
 zönséges: minthogy az Apo-
 stoloktól-fogva^f mindenkor^{f Infra}
 fen volt; és az égysezer bé-vóit^{cap. 5.}
 Hitnek dolgában^{3. & 4.} és soha nem^{g Rom.}
 zétovázott.^{16. 17.}
 & 20.

4. Sőt a több régi Tévely-
 gőknek hamis Tudományitis^{h Gaulte.}
 az egyesség kedvéért min-^{m Saculis}
 denkor^h csak az Pápista Ec-^{Chrono.}
 clésia kárhoztatta, nem más; i Gal. I.
 meg-mutatván i azzalis igaz^{s. 9.}
 vóltát. Hogy azért ennek ér-^{2. 10. 10.}
 telmét meg-vetette Lutter, és^{Rom. 16.}
 Cálvinus, a mikor kételke-^{17.}
 désben vette a RegiSz. Hitnek
 dolgait; méltán Pogány-nak^{k Matt.}
 k mondgya Christusunk min-^{18. 17.}
 deni-

42 II. Kérdés: Csak az Pápista
deniket; és nyilván-való bü-
nösnek, hogy elszakattak á
szépen eggyező Romái Anya-
szentegyháztól: á mely eggye-
dül igaz, és *Catholica*, az eg-
gyező-vóltáért.

ÖTÖDIK RESZE.

Mert csak az Pápista
Ecclesia, *Catholica*,
és Közönséges; Kri-
stus után-való egy Közönsé-
ges Fejére nézve: azért mon-
datik ¹ Egy Hegy az Hegyek te-
² tején: egy Fő Pásztor á több
Lelki Pásztorok földtt.

Minémű FőPásztori Sz. Pé-
tertől fogva, egymás után-va-
ló következéssel, m semmi féle-
más Vallásnak soha nem vól-
tak, Pápistákén kívül. Hanem
azt mondgyák á több Vallások,
hogy Christus az ő Fejek: de
gorombák, ha eszekbe nem
veszik, hogy, moha ugyan á
Chri-

*Augu-
stin Epist.
165. ad
Generos.
Optat.
Lib. 2.
cont De
nat.*

Hité igaz? V. Rész. 43

Christus, ⁿ az egész Anya ^{n Ephes.}
Szentegyház Főbbik Feje: de ^{1. 22.}
mint hogy ő maga látható
képpen az Egbe ment; hadni
kellett, á ki helyette igazgassa
á Hiveket külső képpen: mert
o á belső igazgatás csak Istené. ^{o 3. Reg.}

Mást pedig az Egész Anya- ^{8. 39.}
Szentegyház Igazgatójának,
Sz. Péteren kívül senkit nem
hagyott: mert á több Aposto-
lokis jelen lévén, mégis csak
az egy Sz. Péternek atta Chri-
stusunk p á Menyország Kól- ^{p Matth.}
csát, és á Kólcsadással q á Bi- ^{16 19!}
radalmat. ^{q Isaiá}

E Világból készülvén, csak ^{22. 21.}
Szent Péternek mondotta, ^{r Apoc. 3.}
Legeltesd az én Bárányimat, ^{T.}
és lubaimotus: ^{16. 21.}
^{16 & 17.}

Csak Sz. Pétert nevezte Pe-
trának, ^s az az. kő szálnak, kin ^{s Matth.}
az ő Anyaszentegyházát épi- ^{16. 18.}
tette Christusunk; ugy mint
Helytartóian; avagy, á mint
Sz.

Sz. Istvan Király Decretoma

^{t Decret.} mondgya : ^{t quem Custod. m.}

^{S. Steph} ^{Magistru mag.} eidem posuit S.

^{Regis libr.} ^{Ecclesia :} hogy Szent Pétert

^{1. cap. 2.} Christusunk az Egész Anya-

szentegyház Őrzőjének, és

Mesterének tőtte.

2. Nemis bonthatta meg az

ördög ezer hat száz esztendő-

től fogva ezt az egy Helytar-

tóián-való Christusunk epü-

letit.

Mert az egész Világ előt

tudva vagon, Sz. Péter után

^{u Augusti.} u minden félbe szakadás nél-

^{Epist.}kül, Sz. Péter székiben a Kö-

^{165.}zönséges Anyaszentegyház Fő

^{Iren. lib} 3. Pástori kik voltak, mostani

^{3. cap. 3.} Hetedik Sándor Pápáig, a ki

^{Opus} Lib. 2.

^{cont. Do-} 241-dik Pápa, és Fő Pásztor.

^{nat.} Mely Pápák Laistromát,

Székely István, Gőnczi Cálvi-

nista Prédikátoris ki nyom-

tatta Magyar x Chronikájá-

ban; és Sz. Pétert első Romai

Pápa-

x Folio

93. &

seqü.

Pápanak írja: az után Línust,
az után Clétust, &c.

3. Es ezek á Fő Páfztorok,
az Apoſtoloiktúl y vött Keresz y Rom 7.
tyéni igaz Tudományt, min. 8. & 12.
deneknél leg-erőſſebben őriz-
ték Romában, á mint magais
z meg-vallyá Cálvinus:mond. z Lib 4.
ván aztis, a hogy őt száz egész a Lib. 1.
esztendeg ſemmi változás c. 11. n. 13.
nem lőtt a Romai igaz tudo. Lib. 4.
mányban. c. 2. n. 3.
Az alatt pedig az
őt száz eſztendő alatt, más
nem őrizte á Chriſtusnyáát,
hanem b az Romai Pápák: te. b
hat az Pápiſta Hit ig
akkor. De moſtis
á mint
hog

46 II. Kérdés: Csak az egy
gokbólis nem bizonyíthatnak
Hitünkben â Regiektül-való
semmi külfömbözést. Tehát
mostis igaz az Romai Pápista
Hit; mint-hogy az első öt száz
Észteendőig ^d igaz volt, Cál-
vinus-ként.

*d Lit.
a supra
proxim.*

4. Meg sem mutathattya
senkijs, mi tájban? mellyik ész-
teendőben? mellyik Császár,
avagy Kiraly idejében? mel-
lyik Pápa kezdett mást tani-
tani azon kívül, â mit az öt
száz észteendőbéli Pápák ta-
nitottak.

Hanem, minden bizonyság
mondgyák, hogy az
ák cseréltékel az

49

48

Pápista Hité igaz! VI. P

mellyek a Pogányságb...
térven, nem másra, han
k csak az egy Pápista Hitre k infra
tértek. Ez hát a *Christus Vá-* nam. 2.
rosa, kihez folyamnak¹ minden & 3.
Nemzetségek. I Jsa. 2.
2.

Nemis másnak, hanem csak
az igaz Ecclésiának kellet a
Pogány népeket ^m Christus-^m I Jsa. 54.
hoz téríteni: mert maga v. 1. 2. 3.
mondgya Christusúnk, hogy cap. 60.
eléb a jó búza vettetik-bé a 3. & 11.
földbe; azután a jó mag köz-
zé, a konkolyt veti az őrdög. ⁿ supra
Ugyis vettetett mind Lutte- Quaest. 1.
rista- s- mind Cálvinistaság a f. 1. n. 3.
Keresztyének közzé, a kiket
eltévelyített. Azért igazán
mondgya Tertullianus, hogy
az Hittúl Szakattak, • nem
Pogányokat térítnek, hanem o Pra-
csak Keresztyéneket tévelyít- script.
nek. s. 42.

2. Hogy pedig csak az Ro-
mai Catholica Hitre tértek

© régen-

Kérdés: Csak az egy

en a Pogányok, magais

eg-vallya Cálvinus. Mun-

4. terus Lutterista pedig meg-

4. *Mun-* íria, ahogy az után- való idők-

4. *terus :* benis ugyan csak az Romai

Catholica Hitre , nem másra

1. *Lib. 2.* tértek a Pogányok. Mert

1. *fol. 50.* 600. esztendő tájban, Angliát

Christushoz téríté Első Szent

Gergely Pápa : Német Orzá-

3. *Lib. 3* got^s Harmadik Gergely Pápa

3. *fol. 323.* Sz, Bonifácius által, 700. esz-

tendőben, Tót, és Morva Or-

2. *Lib. 4.* szágot^s Methodius, és Cyril-

2. *fol. 893.* lus Barát 800. esztendőben.

A Prágai Sz. Albert Püspök,

900. esztendőben Christus-

hoz téríté^u a Magyarokat, és

Lengyeleket ; kiknek Királyi

12. *Supra* Koronátis küldé a Romai

9. *Quaest. 1.* Pápa.

9. *§ 1. n. 2.* Az után- való Eszten-

dőkben Sveciát, Livoniát, Po-

meraniát, Prussiaát, Litvaniát,

Helvetiát, Flandriát, a Po-

ganyság-

Pápista Hité igaz? Vi.

51

gányságból Christushoz
tettek oly Egyházi Embereket,
és kik a Romai Pápához hal-
gattak.

4. a fol.

A mióta pedig Lutter, és
Cálvinus el tévelyíté a Régi
igaz Hittől a Németeket, és a
Magyarokat; csak az-óltais,
Barátok, Jesuitak, és egyéb
Rendbéli Pápista Papok által,
a mennyi helyre terjedet a
Christus Zászlója; az egész
Európa, Ásiával edgyütt sem
tészen annyit. Ugy hogy csak
az Nap-nyugati Indiában y
hetven ezer Pápista Tem-
plomnál, uijonnan többet epi-
tettek, a Pogányságból tért
Romai Catholicus Keresz-
tyének.

786. ad
fol. 902.

y Staple-
tonus de
Admi-
randis
Lib. I.
cap. 3.

4. Mind ezekre nézve, méltán
szólíthatná a Pápista Ec-
clésiá a Luttereket, és Cálvi-
nistákat, Sz. Hieronymusnak
ilyen a szavaival: *Ad. meg*

z Contra
Luciferi-
anos in
fimo.

• 2

(ugy)

erdés: csak a Pá. Hité igaz?
 (egy mond) a mit tőlem vót-
 tél, az Evangéliumot, és Ke-
 resztséget; és lássuk osztán,
 mint lehetcz Keresztyén. Nem
 tagadhatod, hogy az Eleidet
 én száltam a Keresztyénségre:
 magadatis a Keresztség által,
 melynek rendit én tőlem ta-
 nultad, én száltelek: tejemmel,
 és a Sz. Irással, mellyet tőlem
 véttél, én neveltelek. Ha
 c Kur-
 va az anyád; (a mint az Uyi-
 tók a Regi Sz. Ecclesiá felől
 rebefgetnek) nem igaz gyer-
 mek, nem igaz Keresztyén vagj.
 Job hát, ha az Anyádhoz, és
 a Romai Anyaszentegyház-
 hoz térsz: mert minden féle
 Nemzetségeknék ehez-való
 meg-térélekért, csak
 Ez az Igaz.

a supra n. 2.

b supra cap. 5. n. 3.

Calvin. contra Badole- tum. supra Quasi. 3. § 3. n. 5.

HAR-

H A R M A D I K K E R D E S.

A Pápisták ellenkezőké à Sz. Irással, avagy inkább à Lutterek, és Cálvinisták?

ELSŐ RESZE.

I. **K** Et Fogáson, mint valami két Sarkon fordul-meg az egész Lutterek, és Cálvinisták Valálása,

ELSŐ; hogy az Pápisták el-hadgyák, egyem, à Sz. Irást, és csak az Pápa Végezését köverik.

MASIK; hogy az Lutterek, és Cálvinisták, csak azt tartják, e ugy mond, à mi à Sz. Irásban vagyon.

2. Hogy à Pápák Végezé- siért el-hadnak à Sz. Irást az Pápisták, oly temérdek házugság, mely temérdekek az

d Lib.
Concord.
de Eccles.
fol. 130.
Cal Lib.
4. c. 7.
n. 27.
c supra
Quaest. I.
§ 1. n. 8.

54 III. Kérdés: Kicsoda ellenkezik nek

Gratianus nagy Könyvei, kikben f az Pápák meg-atkozzák, valáki à Sz. Irás ellen csak legkisseb dolgotis tanítana.

f *Causa*
11.
Quaest. 3
Can. 93.

¶ 97.

Mindazáltal valamint az *Causs.* 25. Ördög à Sz. Irással késértette

Quaest. 1.
Can. 6.

¶ 7.

Christust à végre, s hogy à toronyrúl le-vetné magát; g *Matth.* nohá à Sz. Irás távúl járt at-

¶ 4. 6.

túl: így à Lutterekis, és Cálvinisták, à Régi Szent Pápista Hitben valókat, az Ördög

modgyára h oly Sz. Irással ké-

h *August.*

Tom. 7.

Lib. 2.

cont. Pe-

tilian.

cap. 49.

sértik, à mely távúl jár attúl,

à mire cfigázzák; mondván,

à tobbi között, à Szentek se-

gétsege ellen: Egy à Közben-

járo Christus. De az több ehez

való igéket el-lopják; mond-

i *1. Tim.*

2. 5. ¶ 6.

ván Sz. Pál: i Egy à Közben-

járo Christus, ki önnönmagát

adta mindenekért váltságul.

3. Soha pedig semmi Szentet, nem mondottunk eddig, hogy

hogy érettünk váltságú adta
 volna magát, az Egy Chri-
 stuson kívül: hanem, halván
 azt Christus Urunktól ^k hogy ^{k Luc.}
 az el-kárhozott Lélekis imád- ^{16. 28.}
 kozott Pokolban, à Világon-
 valókért; ugy hiszszük, hogy
 à Menyországban levő Lel-
 keknek, nagyobb hatalmök, és
 szeretetek vagyon: az mint
 aláb l bővebben meg-állat- ^{l Infra}
 ryuk ezen dolgot à Sz. Irásból. ^{cap. 2.}

Valamint azért à Szentek ^{num. 16}
 segítsége ellen, à Christust ké- ^{17.}
 sértő ördög modgyára à Sz.
 Irás börtűjét ^m hamissan vetik ^{m Matt.}
 ellenünk à Lutterek, és Cál- ^{4. 6.}
 vinistak: ugy à több Hitbéli
 Dolgainkatis csak hamis fo-
 gással ostromolják; à mint
 az Második Rész meg-mu-
 rattyá.

Es így, temérdek hazug-
 ság, hogy az Pápisták el-had-
 nák à Sz. Irást.

56 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek

4. A Lutterek, és Cálvini-
n supra
num. 1. sták pedig, n hogy csak azt
tartanak, á mi á Sz. Irásban;
ezis annyirétbül egybe-font
hazugság, á mennyi ellenünk-
való Czikkeli vadnak az Lut-
terista, és Cálvinista Val-
lásnak: mert azoknak á Cik-
keleknek csak egyikét sem
talállyák á Sz. Irásban; ha-
nem, á Közönseges Keresztyén
Anyaszentegyháznak magya-
rázattya ellen, á magok ret-
o Am-
brof. Tom.
5. in cap.
3. ad Tit. czésekhez szabják o azokat az
Írásokat, az kikben egy két
bőtűt találnak szájok ízire
valót az Lutterek, és Cálvini-
sták; valamint az régi Eret-
nekek.

5. Így Sabellius Eretnek,
Christus születése után 260-
dik Esztendőben, á Sz. Három-
ságot meg-tagadá, amaz bö-
tükért: P En, és az Atya, egy
p Joan.
10. 30. vagyunk. Minthogy ezt az
Írást.

Írást, nem à Közönséges Ke-
refztyén Anyaszentegyház ér-
telme szerént vötte.

Arrius Eretnek, 315-dik
Eszkendőben, à Christus Isten-
ségét meg-tagatta; minthogy
csak à maga értelmét követte
amaz börtükben: ¶ *Az Atya* ¶ *Ioan.*
nagyob nálamnál. 14. 289

Pelagius Eretnek, 405 dik
Eszkendőben, hogy csak à ma-
ga feie szerént magyaráztá
amaz börtüket. ¶ *A Fin nem* ¶ *Ezech.*
viseli az Attya hamisságát: 18. 209
az Eredendő bünt nem hitte.

Novátus Eretnek, 250-dik
Eszkendőben, hogy csak ugy
értette à mint maga szerette
amaz börtüket: ¶ *Lehetetlen* ¶ *Hebr. 6.*
azoknak, à kik egyszer meg- 49
vilagosítottak, és ismeg el-
estek, viszontag meg-uyítatni
à Penitentia által. Ezekből
azt hirdette, hogy bocsánatot

58 III. Kérd: Kicsodak ellenkeznek
nem nyerhet, à mely Keresz-
tyén égyfzer vétkezik.

Tertullianus írja, 228-dik
Eszkendőben, hogy t némely
Eretnekek à Tést fel-táma-
dását nem hitték; minthogy
nem à Közönséges Anyaszent-
egyház értelme szerént vőt-
ték amaz bötüket: *u A test
nem használ semmit.*

t De Re-
surrect.
c. 37.

u Ioan. 6.
64.

Aërius Eretnek, 342-dik
Eszkendőben, à Húsvét Inne-
pe Napiát kárhoztatta; hogy
csak à maga agya veleiebből
facsarta-ki amaz bötüknek
értelmét: *x Mert à mi Húsvé-
tünk à Christus meg-áldoz-
tatott.*

x I. Cor.
5. 7°

Montanus Eretnek. 181-
dik Eszkendőben, Martyrom-
ságnak tartotta, ha valaki
meg-ölte magát; à Közönsé-
ges Anyaszentégyház értelme
ellen magyarázván amaz böt-
tüket:

à Sz. Irással? 1. Rész. 59

tűket: y Aki Lelkét el-vesztí y Matth.
érttem, meg-találja azt. 16. 25.

Iakab Eretnek, 1314-dik-
ben, à Keresztelendő gyerme-
keket tűzes vassal süttette-
meg à Keresztség előtt, hogy
csak maga szerént magyaráz-
ta amaz bűtűket: z Ő meg-z Matth.
keresztel tűket Sz. Lélekkel, 3. 11.
és tűzel. Luc. 3.
16.

Waldus Eretnek, 1170. dik
Eszteendőben, à Szent Irásnak
hamis értelméből azt hitte;
hogy * az egy *Mi Attyánkon* * Præcol.
kívül, minden más Imádság Verb.
kárhozatos. Pauperes
de Lugd.

Wicleff Eretnek, 1380. dik
Eszteendőben, à Sz. Irásnak
nem igaz magyarázattyaából
azt vallotta; hogy † à férfit, † Concil.
egy test-vér attyafiát el-vehe- Constan-
ti feleségül. tienf. i
sess. 8.

Huß Eretnek, 1407. dik
Eszteendőben à Sz. Irásnak
C 6 nem

60 III. Kérd Kicsodákellenkeznek

a Sander
h. 170.

nem helyes feitégetéséből, azt hirdette; hogy a à Romai Pápa, Christusnak igaz Helytartóia, â mikor szent életű : ha pedig nem olyan; akkor nem Pásztor, hanem ôrdög, ugy mond, â Christus szava b ellen.

b Matth.
23. 2.
& 3.

6. Ezek az Eretnekek, ily nagy éktelenségeket követvén, mégis à szájokkal mind azt pöngették, hogy ôk csak â Sz. Irást követik : holott csak â magok hamis értelmét követték.

Mert â Sz. Irásnak csak à c 2. Pet. 3. börtűje, nem Sz. Irás, hanem c veszedelem d halál, és eminden d 2. Cor. 3. 6. révelységire kapu-nyitás.

e August. De â börtű, edgyütt az igaz Ep. 222. magyarázattal, f az igazán ad Con- való Sz. Irás : â mely igaz ma- sent. f Hieron. in gyarázat, nem származik csak cap. 1. ad kinek kinek maga tetczése, és Gal. v. 11. vélekedése szerint való fejté- getésből ; mert ugy semmi

eggyes

eggyeség nem lehetne â Keresztyénségben; â mint ninçsis g â Lutterekben , és Calvinistákban ezen okért.

g *Supra*
Quasi. 2.
n. 1. 2.

7. Nemis lenne Eretnek è Világon, ha à Sz. Irást , kinek kinek maga értelme szerént, szabad volna magyarázni : mert minden Eretnek Lutterrel, és Cálvinussal edgyütt , beveszi h ugyan â Sz. Irás bõttüjét; de i azt csak â maga feje szerént magyarázza.

h *Aug.*
serm. 70.
de Temp.

Ha azért szabad akár mint magyarázni â Szent Irást; egy Eretnek sem lézzen , â Sz. Pál szava ellen ; â ki, szükségesnek mondya k az Eretnekséget , k I. Cor. avagy az hasonlást ; hogy az igaz Hívek meg-ismértessenek; noha, ¹ jaj annak, â ki által lézzen, és â ki m követi.

i *supra*
num. 5.

¹ *Matth.*
18. 7.
m Matth.

Ez pedig az Eretnekség , avagy â Keresztyének között való hasonlás , másból nem

¹⁵ *Luc. 6.*
39.

szár-

62 III. Kérd: Kicsodak ellenkeznek

származik, hanem csak a Sz.

n. August.

Tom. 3.

Lib. 7. de zásából,

Genes. ad

liter. c. 9.

8. Azért, valamint kárho-

zatos az Eretnekség; oly kár-

hozatos, a Sz. Irást akár ki-

nek csak maga feje szerént

o supra

num. 5.

p infra

num. 10.

& 11,

magyarázni: a mint az Régi

Eretnekek o magyaráztak; és

a mostaniak is, úgy mint P a

Lutterek, és Cálvinisták ma-

gyarázzák, csak a magok tet-

czése szerént.

Tehát, nem a Sz. Irást, ha-

ném a magok tetczésit köve-

q supra

num. 6.

tik; mint-hogy a Sz. Irás, q az

igaz értelemben áll.

Az mely igaz értelem, és a

Sz. Irásnak igaz magyarázat-

r Act.

15. v. 22.

25. 28.

s Aug. de

Vnitate

Ecc. c. 19.

stus Híveinek tetczéséből s

származik: mert Christus U-

rúnkis s az Ecclesiához iga-

zittya

zittyá. â Versengőket, úgy mint az igazság Oszlopához; â mint bőven meg mutattuk ez elötte.

Supra Quäst. 1. § 3. num. 4. Quäst. 2. cap. 4. num. 2. & 3.

9. Es, az mely Ecclesiátúl ^{u Aug. de utili. creden. c. 14.} bizonyoson vöttük, hogy az mostani Sz. Irások, nem költött dolgok; azon Ecclesiátúl kel â Sz. Irásnak igaz magyarázattyátis vennünk: mint-hogy â Sz. Irás, x nem Sz. Irás, ^{x supra n. 6.} igaz értelmé nélkül. Mely dologhoz így szólhatunk:

Valaki az Anyaszentegyháztúl â Sz. Irásnak â Börtűjét veszi, és nem edgyütt az értelmétis; annál nincs Szent Irás.

De â Lutterek, és Cálvini-
sták, az Anyaszentegyháztúl
vötték â Sz. Irásy Börtűjét, és
nem edgyütt z az értelmétis. ^{y Injtitio:} L. 1. c. 7.

v. 3. & c. 8. n. 9. z Luth. Tom. 2, Lat. VVit. 1546, Calv. Lib. 4. c. 9. n. 8. 10. 12. 13.

T ehác

64 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek
Tehát a Luttereknél, és
Cálvinistaknál nincs Szent
Írás.

Az az: egy finsz a Sz. Írás-
ban azokból, a miket ellenünk
vallanak; hanem mind azo-
kat, csak (a Regi Eretnekek a
a supra num. 5. modgyára) a Sz. Írásnak, egy
két Bötűjéből sarúltákki, az
Közönséges Anyaszentegy-
háznak értelme ellen.

10. Példának okáért: *Lut-
ter Márton* orczátlan szem-
telenséggel azt tanittya *b* hogy
*b Tom. 5.
Lat. Vit.* a férfit, és Afzszony, szinté ugy
*1554. per
Luft* nem lehet egy-más nélkül,
*ferm. de
Matrim.* mint étel, ital, és álom-nélkül:
fol. 109. és, ha kérded; Sz. Írásban
vagyoné ez? igenis abban, ugy
mond; mert az Első szüléink-
*c Gen. 1.
28.* nek monda Isten: *c* *neveked-
gyetek, és sokasodgyatok.* Szent
az Ige; de szemtelen, és Isten-
telen a Lutter magyarázattya;
mely csak a mága fajtalan el-
méie.

méjéből fakadott, nem à Kő-
zönséges Anyaszentegyház ér-
telméből. De à Lutterek töb
Vallásfais csak így vagyon à
Sz. Irásban.

II. *Calvinus Iános-is*,
hogy à maga fúrt feie szerént
magyarázta amaz igéket: ^d *az Isten könyörül à kím akar,*
^{d Rom. 9. 18.}
és meg-keményíti à kit akar:
ezekből azt vallyá, ^e *hogy va-*
^{e Lib 1. cap. 18. num. 1. & 2.}
lami gonoszt cselekeszik à Pa-
rázna, à Tolvai, à Lopó, és à
Sátán; mind azokat az go-
nofságokat az Isten parancsol-
lya, úgy mond, és maga Isten
à Kormányos azokban. El-
hittem, hogy ezzel szépitené,
ha lehetne, amaz ^f *ocsmány,*
<sup>f Hieron. Bolseius Vita Cal-
vin. c 5. Bayerl. Lit. 5 fol. 269.</sup>
férni val- valò paráznságát
Calvinus, à kiért Noviodú-
nomban à hátát meg-sűtöt-
ték; De héjában; mert, ez az
Isten akarattyáról- valò *isz-*
isz-

66 III. Kérd: Kicsodák ellenkezőnek
szonyú Káromkodás, nem
g â Sz. Írásban vagyon; hanem
g *Psal. 5.*
5. csak â Sz. Írás cügázó Cálvi-
nus műhelyéből származott :
valamint â több ellenünk való
dolgai az Cálvinista Vallásnak.

12. Es így, â Lutter, és Cál-
vinista Tanítók; â magok ér-
telmét Szent Írásnak teszik.

h *Matth.*
7. 15. az az: h â Farkasnak, bárány
ruhát adnak; i â Sátánt An-
i 2. *Cor.*
11. 14. gyali ábrázatban öltöztetik; és
â Sz. Írás Bőtűjének méze a-

latt, mérget adnak â kőtség-
nek, mikor csak â magok ér-
telmét adgyák, az Regi Eret-
nekek k modgyára.

k *supra*
num. 3.

Nem igaz hát, hogy â Lutte-
rek, és Cálvinisták csupán csak
â Sz. Írást követnék; holott
semmi sincs â Sz. Írásban a-
zokból â miket ellenünk val-
lanak. Sőt inkább, azon Lutte-
rek, és Cálvinisták nyilván
ellene vádnak â Sz. Írásnak,
â mint

à Sz. Irással? 1. Rész. 671

à mint az Harmadik Kérdésnek à Második Részre megmutattya.

MÁSODIK RÉSZE az Harmadik Kérdésnek;

HOgy, az Pápisták ellenkeznek à Sz. Irással, avagy inkább, à Lutterek, és Calvinisták? Ennek már itt igyénessen megfelelünk: à mely Feleletből ki tetszik mingyárt, mellyik az Igaz, és Üdvösséges Hit.

Mert, à mint szól Sz. Iános,^{11 1. Ioan. v. 9.}
Valaki el-tavozik à Christus Tudományától, avagy à Szent Irástól, nincs annak Istene; nem hogy igaz Hiti volna.

Tudni kel pedig, hogy két féle à Sz. Irás; egyik ^m à kit ^{m2. Petr. 3. 16.} nehez meg érteni, és à kit à magok veszedelmére el-tekernek à tudatlanok, és az Eretnekek

68 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek
n *supra* nekek ; â mint már n meg-
cap. 1. n. mutattuk ; s-tovâbis meg-
5. 10. & mutattyyuk,
11.

Mâsik , â ki vilâgos , és
igyenés értelmû Sz. Irás.

Ez utólsóról szólván, Sz. Iá-
02. Ioan. noffal mondgyuk : • Valaki â
v. 9. vilâgos értelmû Sz. Irással
nyilván ellenkezik, annak Iste-
ne nincsen.

De â Lutterek, és Cálvini-
sták â vilâgos Sz. Irással nyil-
ván ellenkeznek, â mint ezen-
nelmeg-mutattyyuk.

Tehât â Lutter, és Cálvini-
sta vallásnak, sem Istene, sem
ígârsága nincsen.

1. Mert vilâgos szóval
p 1. Ioan. mondgya â Sz. Irás. P Ez az
5. v. 3. Isteni szeretet, hogy az ô Pa-
Matth. rancsolatis megôrizzük ; és az
19. 17. rancsolatis nem nehezek.
Matt. 11. ô parancsolatis nem nehezek.
30. Dezzel az Isten szavával,
Philip 4. â Lutterek , és Cálvini-
13. sták nyilván ellenkeznek ; mond-
vân :

ván: Oly nevezek az Isten
Parancsolati, hogy azokat le-
hetetlen meg tartani. *Supra Quast.*
1. § 2. num. 1.

2. Világoson mondgya à
Szent Irás: 9 Zacharias, és⁹ *Luc. 1.
6.*
Erséber, Isten előtt mind ketten^{10.} 17 6.
igazak valának. *3. Reg.
14. 8.*

De ezzelis az Isten szavával
à Lutterek, és Cálvinisták vi-
lágoson ellenkeznek, mond-
ván: Nem hogy mind ketten¹ *Supra
Quast. 1.
2. n. 3.*
igazak voltak volna; de egyik
sem volt igaz: mert egyetlen
egy igaz sincs e világon; a mint
az Irás¹ szól, úgy mond. De
nem igaz, hogy ott à Sz. Irás¹ *Rom. 3.
10. & 12.*
szóllana, à Christus Hitiben, és¹ *Psal. 13.*
Malasztyában valókról, à mint
Szent Moyses-is magyaráz-
za; hogy¹ Isten előtt, senki¹ *Exod.
34. 7.*
è magától nem ártatlan. Mijs¹ *Ephes.
3. 10.*
egy vallyuk;

70 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek

3. Világoson mondgya

^{t Luc. 11.} Christus Urunk: ^r Adgyatok

^{41.} alamisnát, és ime mindenek

^{2. Pet. 1.} ^{10.} tiszták néktek.

^{Philip. 2:} De áLutterek ésCálvinisták

^{15.} ittis áKrisztussal világosó ellen-

^{Iob 1. 22.} keznek mondván: ^u nem min-

^{Eph 1. 4.} denek tiszták, hanem inkább

^{1. Cor. 6.} ^{IIc} u Lib. tisztátalanok, akár alamisná-

^{Concord.} ért, akár más jó cselekedetért:

^{in Apol 9} ^{d. Dilect.} mert áKerezyén Embernek

^{Dei fol.} ugymond, minden jó cseleke-

^{91.} deti tisztátalan, mint ávérben

^{Confess.} ferteztetett ruha. Az mint á

^{Hstvet.} ^{ert, 16.} Sidók meg-ferteztetett igas-

^{fol: 35.} ságról szól ^x Sz. Isaias; nem

^{x Cap} pedig, áChristus Hiti, és Ma-

^{64. 6.} lasztya által lött jó cseleke-

detekről.

4. Nyilván mondgya Sz.

^{* Rom. 2.} Pál: ^{*} Isten Itilet napján meg-

^{6.} fizet kinek kinek az ő cseleke-

^{1. Cor. 3.} deti szerént: örök életet ájó

^{8:} ^{2. Cor. 5.} cselekedetért. De

^{10.}

à Sz. Irással? 11. Rész. 71

De à Lutterek, és Cálvini-
sták azt mondgyák: Némfi-
zet akkor az Isten senkinek cse-
lekedeti szerént; mert à jó
cselekedet nem hasznos az Id-
vősegre. Luth. de votis Mo-
nasticis, §: secundo. Calvinus
in Ephes. Caput 2. 8. Ide csi-
gázván amaz igéket; † haszon-
talan szolgálunk vagyunk. De
ez, azt tévzi; hogy * el-le-
het az Isten nálunk nélkül,
Egyéb aránt, minden jó csele-
kedetre készítettett hasznos
Edényeknek^a mond bennünket
Sz. Pál: noha à Lutter, és Cál-
vinista igen tagadgya.

5. Nyilván-való Sz. Irás
ezis ^b A cselekedetekből iga-
cittatik meg az Ember, és nem
csak à Hitből.

De ezzelis nyilván ellen-
keznek

Matth.

5. 12.

Matth:

20. 8.

Matth:

16: 27.

Apoc. 22:

12.

† Luca

17: 10.

* Psal.

15. 2.

^a 2. Tim:

2. 21.

^b Iac: 26

24.

Rom: 8:

24.

1. Cor. 13.

2.

Gal. 5. 6.

Az: 10:

34.

1. 10: 3.

14.

72 III. Kérd. Kicsodák ellenkeznek
kéznek a Lutterek, és Cálvi-
nistak, mondván: c Nem a

c Lib. Concord. cselekedetekből, hanem csak
Art. 4. a Hitből igazúl-meg az Ember-
fol: 563.

Instit. Mert, úgy mond, írva vagyon;
Lib. 3. c. d Az Embert Hit által alit-
11. num:

1. &c. tyuk meg-igazúlni, a törvény
d Rom. cselekedeti nélkül. Nézd a Sá-
3. 25. tánt, mire viszi a Sz. Irást,

huc spe- mint a c Régi Eretnekek. Ho-
tat Rom. lott Sz Pál nem azt mondgya,
11. 6. & hogy a Christus Törvénye-
Ro 2. 13. nélkül meg-igazúlunk; ha-
c supra nem, csak az Sidók törvényét
c. 1. B. 5. Kűsebiti, amaz szók után

f Rom. mindgyárt azt mondván; f
3. 29. Csak a Sidóké-é az Isten?

g Philip. 6. Sz. Pál mondya: g Fé-
2. 12. lelemmel, és réttegessel mún-

Rom. 8. 24: hálodgyatok a ti üdvösségte-
Rom: 11. kért.

20. Pfal. 2. 11. De a Lutterek, és Cálvini-
Eccl. 5. 5. sták azt mondgyák: nem fé-

1. Cor. 4. lelemmel, sem réttegessel, hanem
ibid: 10. 10. nagj

hogy bátorsággal m^ukálkodnak
 k az üdvösségért: mert, h kiki
 közülök bizonyosan elhittete
 magával, hogy idvözül min-
 den kétség nélkül. Hát így,
 nem kel félni, noha parancsol-
 lya à Szent Irás. Hogy pedig
 à Credoban kiki azt vallja;
 Hiszem az örök életet: hiszünk
 Mijs; csak hogy, az egy Isten
 tudgya, mellyikünké lesz.

h Lib.
 Conc:
 Apol 9.
 de Iustific.
 fol. 84.
 & 69.
 Infitib.
 Cal. Libi
 4. c. 17.
 n. 2. & c.

7. Ezis Sz. Irás: i Nem
 tudgya Ember ha szeretetre lé-
 gyené méltó Proverb. 27. 1. Prov: 21. 2.
 Iona 3. 8. & 9 Job. 9. 11. & 21. 1 Pet. 4. 18.

i Eccles.
 D. 10.
 1. Cor 9.
 27.

De à Lutterek, és Cálvini-
 sták azt mondgyák: k igenis
 tudgya: mert kiki közülök,
 bizonyosan hiszi maga felől
 hogy Isten kedvébe vagyon:
 noha ezt az egész Sz. Irásban
 sem találjuk; hanem csak
 azt hogy I Christus Urunk ö-
 rök életet készített minékünk,

k Lib.
 Con. Apo.
 log. de
 tradition.
 fol. 163.
 Calv L.
 3. c. 20
 n. 16.
 11. Joa.
 3. 14.
 1. Ia. 4.

D

és

13r

74 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek

1. lo. 5. és annak meg-nyerésére-való
13 & 19. eszköztis: de csak az Isten
2. Cor. tudgya, ki él igazán véle.
13. 5.

S. Sz. Pál nyilván mondgya:

m 2 Cor. m Bizodalmunk vagyon, hogy
5. 8. ki költözvén a testből, jelen lé-
Hebr. gyünk az Istennel. Az Pápi-
12. 14. stáknakis bizodalmok vagyon
1. lo. 3. erről.
21.

Dé a Luttereknek, és Cál-
vínistáknak, n nem bizodal-
m 2 Cor. mok, hanem bizonyos hit:el
Supra num. 6. meg-erősített tudományok
& 7. vagyon az Idvősegről: noha
erre csak biztat az Isten.

9 Sz. Pál mondgya: o Ha-
1. Cor. 7 37. talma vagyon embernek a ma-
Gen. 4. 7 ga akarattyan.
Eseli 13.

17. Ez ellen a Lutterek, és Cál-
1. Cor. 13. vínisták azt mondgyák: P
10. Nincs hatalma embernek a
P Luth. in t. fert. maga akarattyan; és minden-
art. 36. cselekedetre képtelen: mert, úgy
adit. VIII. mond,
in 4.
3521. Calvi, Lib. 1. o. 18. n. 1. o. 3. & c.

à Sz. Irással? II. Rész. 75

mond, írva vagyon: *9 Az Isten,* ^{91. Cor.}

à ki mindeneket cselekeszik ^{12.}

mindenekben De itt is Sárán

mondgyára ¹ veszik à Sz. Irást; ^{1 Supra}

mert, azt sem mondgya, hogy ^{cap. 1.}

csak az Isten cselekeszik min- ^{num. 3.}

deneket; nem is szól ott à sze-

retetnek cselekédetiről, hanem

à csoda rételekről.

10. Nyilván mondgya Sz. ^{1 Timot.}

Pál: Isten minden embert id- ^{2. 4.}

vőzűlni akar. ^{2. Pet. 3.}

De à Lutterek, és Cálvini- ^{9.}

sták nyilván ellenkeznek à Sz. ^{Ezech.}

Irással, s- azt mondgyák ^{18. 23.}

Nem akar az Isten minden em- ^{12. 9.}

bert idvőzűlni; mint hogy ^{13. 9.}

némellyeket kárhozatrait ren- ^{Sap. 1. 13}

delt; mert, úgy mond, írva ^{Sap. 2. 20}

vagyon: u Iakóbot szerettem; ^{12.}

Esaut pedig gyűlölttem. De nem ^{1 Phil.}

olvassák tovább, miért vette ^{Melan.}

tik-meg az ember; tudni illik, ^{in cap 6.}

D 2 az 3. c. 24. ^{ad Rom.}

^{17 fine.}
^{edit 1524}
^{fol 52.}
^{Cal Lib.}
^{12. & 14. & alibi. U Rom. 9. 13.}

76 III. Kérd: Kicsodák ellenkez nek
 x Rom. az x hülenséért, és a maga
 11. 20. vétké-ért; az mint itt a könyv
 szélyin fel jedzettük Sz. Oséas
 y 2. Tef Prophétából.
 sal. 2. 14. 11. Szent Pál mondgya:
 1. Cor. 11. 2. & y Tartsátok-meg az Hagyomá-
 34. nyokat, a mellyeket tanúlatok
 2 lo. 12. vagy beszéd által, vagy az mi
 Act. 16. levelünk által.
 4. z Confess. De a Lutter, és Cálvinista
 August. Corp. Do. Tanító azt mondgya: Netar-
 ars. 81. de tsátok a miket tanúlatok a be-
 pol. Ecclo. széd által; hanem csak a miket
 leem. Lib. a Levélben olvasatok; mert nem
 Con A. kel, úgy mond, senemitis hinné.
 pol de Missa a mi nincs a Sz. Irásban. Noha
 fol. 246. ezt sohul nem mondgya a Sz.
 Cal. Lib 1. c. 4. Irás; hanem csak azt, hogy *
 v. 4. Lib. a Sz. Irás bötűjét meg ne röld-
 3 c. 17. gyuk, a mint a Lutter, és Cál-
 n. 8. vinista Biblia meg-vagyon
 * Deut. 4. 2. röldva amaz mérges szókkal,
 Apa 22. 18. Prov. (a csak) és (okb nélkül.) Az
 30. 6. mely

a Rom. 3. 28. & 20. b Matth. 5 32.

amely két tóldalékból, à szabad élet, és à sok Házasság törés származott, à Sz. Irás rontó Lutter, és Cálvinista Vallás-
ban.

c 1. Paral. 29. 5.

12. Az Isten mondgya: c Lev 23.

A ki mit akar, mutassa-bé az Urnak.

38.
Num. 15.
3.

A Lutterek, és Cálvinisták Isten ellen azt mondgyák: Ne

2 Paral. 35. 8.
Num 29.

mutasson, à ki mit akar: mert d semmire kellő tisztelet, ugy

39.
Fze. 46.
12.

mond, à kit az Isten nem parancsol à Sz. Irásban. De ez

Act. 18.
18.
d Lib.

sohült nem találják à Sz. Irásban, hanem csak azt, hogy az

Conc. art. 21. de
votu Mo-

Istentől szabott Rendtartásukhoz e semmit ne adgyúnk

nasti. &
alibi.
Cal lib.

ollyat, à mivel az Isteni rendtartás f fel-bomlanék.

4 c. 10.
num 30.
g 1 Tim.

c Deuter. 12. 32. f Matth. 15. 9. & 6. 13. Sz. Pál mondgya hogy

3 15.
Matt. 16.

8 az Ecclesia, Igasságnak Oszlopa, és erős Támaszszá.

18. Vide
sup. quæst.
1 § 3 n 3.
4. 5. 6.

D 3 A Lut-

78 III Kérd: Kicsodak ellenkeznek

A Lutterek, és Cálvinisták
ellene álnak Sz. Pálnak, s azt
mondgyák: Nem erős Tá-
maszsa az Igasságnak az Ec-
clésia; mert magais^h el-dólt

^{h Luth.}
^{praf To.} volt: de à két Szökött szolgál,
^{1. Lat.} Lutter, és Cálvinus tamasz-
^{1545.} tották-fel, úgy mond.
^{Cal. Lib.}

^{4. c. 11.} 14: Christus mondgya: i
^{n. 5.}
^{i Matth} Pogány, à ki az Anyaszent-
^{18. 17.} égyszéknek nem enged.
^{Luc. 10.}

^{16.} De à Lutterek, és Cálvini-
^{Heb. 13.} sták azt mondgyák: Nem Po-
^{17.}

^{k Luth} gány: mert k az Anyaszentégy-
^{Libro} ház, úgy mond, senki nem kö-
^{contra} telezhet arra, à mi nincs meg-
^{Reg Ang} írva nyilván à Sz. Irásban.

^{fol 371} Hát à Vasárnapi üllésfre miért
^{é 360.} kötelez?s-miért szabadit azon
^{Cal. lib} Anyaszentégyház, à főjtarat-
^{4. c. 10.} nak, és à Vérnek meg-ételéré,
^{n. 5. 7. 8.} à Sz. Irás börtűjeellen? l

l Añor, 156. 20. & 29. Item
6. 21. 25.

15. Sz.

à Sz. Irásk. II. Rész. 79

15. Sz. Pál mondgya : ^{m¹. Cor.}
Nemely Keresztyén ember id- ^{3. 15.}
vőzül, de úgy mint tűz által az ^{Matt. 12.}
Vr napján; az az à más Világon. ^{32.}
^{Matt. 5.}
^{26.}

De à Lutterek, és Cálvini- ^{Phil. 2.}
sták azt mondgyák: Senki sem ^{10.}
idvőzül à Tűz által à más Vi- ^{1. 10. 50.}
lágon : mert az à Tűz, Purga- ^{16.}
torium Tűze volna; à mely, ^{Apo. 5. 13.}
úgy mond, "merő ördögség; ^{2. Mach.}
mint hogy írva vagyon : ^{12. 46.}
Valamely helyre esik à fa, ott ^{n Lib.}
marad. De ezt is csalárdul csi- ^{Concord.}
gázzák à Purgatorium ellen: ^{ed. Lips.}
mert az ott-való Lelkek nem ^{1580.}
Balra, hanem Job-ra estek, p ^{in Apol. de}
és Istennek malasztyában mül- ^{Vocab.}
tak ki, s-abbanis maradnak ^{Miss. fol.}
örökké. ^{281.}
^{Cal lib.}
^{3. c. 50.}
^{n. 10.}
^{o Eccles.}
^{11. 3.}
^{p 2. Ma-}
^{chab. 12.}

16 Sz. János Evangelista ^{45.}
mondgya : q Malasztya nektek ^{q Apoc.}
és békeség az Isteniül, és az hét ^{1. 4.}
Lelkektől mellyek az ő Királyi ^{lob. 42. 2.}
székinek előtte vadnak ^{lob 33. 2.}
^{o 240.}

D +

De

80 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek

Luc. 20. 36. Apoc. 3. 9. & 21. 2. Petr. 1. 15.
Tess 1. 10. Apoc 5. 8 cap 2. 26 Gen 20. 7.
Exo. 32. 13. 3. Reg. 11. 12 & 34 cap. 15. 46
Dan: 7. 35 Job. 5. 1. Act: 8. 24 Luc. 7. 39
Matih. 15. 23.

De à Lutterek , és Cálvini-
sták szembe szöknek Sz. Já-
nosnal, s- azt mondgyák: Sem-
malaszt sem békeség azokról az
Lekektől, mellyek már az Isten
Királyi székinél előtte vannak.

^r mivel azok senkit nem segít-
hetnek, úgy mond: mert írva
Lut. 6. 3. ^{de Urat:} vagyon; ^{Dominic:} átkozot à ki az em-
berben bizik. De átkozottak
Cal Lib: azok is, à kik à Sz. Irást cson-
3. c. 20. kán vétik elő: mert à feljed-
sum. 21. zett helyben Sz. Jeremiás így

^s szól; átkozot à ki az Emberben
bizik, és à kinek az Urtól el-tá-
vozik à szíve. Ném távozik
pedig el annak, à ki az Szentek-
ket arra kéri, hogy az Ur Isten
előtt támadgyanak melléte:
hanem ha Sz. Pális el-távozott
vólna

vóina az Iltentől, mikor à Sz.
 Lélek szereteti által à Roma-
 jakat arra kérte, kogy az Isten-
 hezt imátkozzanak érte. Csak
 ily tekerzősök à több ellenveté-
 sekis : mert à Szentek, csak
 oly Közben-tárok, mint ^uMoy-
 ses; nem, mint ő maga x à
 Christus: és csak oly Fonda-
 mentumok, y kiknek Főbbike
 à Christus. Nemis szabad i-
 mádni őket : à miről az An-
 gyal z el-riltá Sz. Iánoft; Szent
 Péter, * Corneliust; Sz. Pál, t
 à Lystraiakat : de à mikor más
 képpen à lábaihoz borúltak, *
 nem bánta Sz. Pál.

t Rom 15. 30.
 u Gal: 3. 19.
 x 1 Tim 2. 5 & 6.
 y Ephes. 2: 20.
 Apo: 21. 14.
 1. Cor: 13. 11.
 z Apo: 22. 8.
 * Act: 10. 26.
 † Act: 14. 14.

17. Sz. János mondgya : *
 hogy [†]à Dicsőült Szentek nagy
 szóval kiáltnak vala : Vram,
 meddig nem állasz boszút à mi
 vérünkért, azokon, akik à föl-
 dön laknak.

* Act 16. 29.
 † Apo: 6: 10. 1 Cor: 14. 16.
 cu Apoc. 3. 13 &
 14. 1o 5:

De à Lutterek, és Cálvini-
 sták

45. Apoc 5. 10. 4.
 Reg: 5. 28.

82 III Kérd: Kicsodák ellenkeznek
 Luc 9. Iták a Sz. Irásnak ellene álnak,
 30.
 Añ. 7. 56. s-azt mondgyák: Nem hogy
 Sap 3. 1. kiáltanának a meg-bólt Szent-
 4. Reg 6. tek azok felől a kik a földön
 12.
 2. Mach. laknak; de nemis tudnak, ugy
 15. 14. mond, † semmitis az Halottak:
 7. Reg 28. a mint a Lutterek és Cálvini-
 15.
 Eccli 46. Iták Halottairúl szól a Sz Irás,
 33.
 2. Paral: hogy † semmit nem tudnak, a
 21. 12. kik Pokolban vadnak: a mint a
 cum
 4. Reg. 2. Világi Fejedelmeknekis min-
 2. 11. & den gondolatiyok el-vész * a
 a. 31.
 † Luth. mikor a földbe térnek. De a
 in c. 49. Szentek gondolati, az Felséges
 Gen. in fi- Istennél vának: emlékezhetnek
 ne.
 Cal. lib. 3. hat felőlünk. Hogy pedig azt
 e. 20. vetik ellenünk; Abrahám nem
 n. 24.
 † Ecclef. tudott minket: a Sátán mód-
 9. 5 & 10. gyára, el-harapnak ittis az
 * Ps. 145. Igékben, a mellyek így van-
 8. & 4. nak: b Ur Isten, Te vagy a mi
 * Sap 5. atyánk, és Abrahám nem tu-
 16.
 a. Matth. dott minket, és Israel nem ismert
 4. 6. blsa. 63. 16.

inket: te vagy Uram ami a-
ánk. az az: nem Abrahám
az atyok, mert ezer eszren-
dövel volt ellőttök; nemis is-
merte őket. Egyébaránt, tut-
ta Abrahám a Vilagi dólgo-
kat. Noha à Hamissaknak
Christusúnkis mongya^b: Nem
tudlaktitekét.

18. Sz. Pál mondgya: ^c *Verem à testemet, és szolgálat
alá vetem.* ^{1. Petri}
^{2: 21.}

De à Lutterek, és Cálvini-
sták azt mondgyák: ^d *Nem*
^{verik őket; mert elég ha Chri-}
^{stus szenvedett érték: mint-}
^{hogy az örök Böldógságot,}

^e *Isten ajándékának, és Kegyel-*
mének nevezi, ugy mond à Sz.
Irás. De itt is csalárdúl nyúl-
nak à Szent Iráshoz, csalár-
dúlis veszik az Isten aján-
dékát, és Kegyelmet; à mely

ingyen ^{3. c. 19.}
^{D. 2.}

a Luc.
16. 25.
b Luc.
13- 27.
c 1. Cor 9:
27-
1. Petri
2: 21.
Luc. 9-
23-
d Nem
Coloss. 1-
24-
1.ocl 2 12
e Lib-
Concord
Art. 5-
Contro-
in Affirmo;
n. 6. fol.
365. &
in negat:
f. 366.
Cal. lib.
3. c. 19.
D. 2.

84 III Kérd. Kicsodakellenkeznek
ingyen adatik ugyan, de
â végre, hogy a űres ne legyen
bennünk; hanem hogy â Chri-
stussal edgyütt b szenvedgyünk
6. mijs. hogy meg is dicsõítet-
sünk vele; â ki érdemessé té-
szi â mi szenvedésünket: egyéb-
ként c érdemetlenek.

a1 Cor 15. 10. b Rom 8. 17. c Rom 8. 18.

19. Sz. Pál mondgya: d ló
húst nem enni.

d Rom. De â Lutterek Szombaton,
14. 21.
1. Cor. 3. s-egyéb Bõjt napokon; â Cál-
13. vinisták, Pénteken is azt mód-
Preverb. gyák: ló meg-enni: mert,
21. 20. úgy mond. írva vagyone Min-
dent, â mit â mézar-szekben,
e 1 Cor. árúlnak, meg-egyetek. Ennél
10. 25. csalárdabbul â Pokolbéli Sá-
tán sem nyulhatna â Sz. Irás-
hoz: mert, egy az, hogy ut-
csak f â Bálványoknak áldoztat-
11. Cor. 10. 25. tott állatok húsáról szól â Sz. Irás:
g Luc. 10. 7 & másaz; nem is mondgya hogy s
8. min-

mindent meg-együnk minden-
 kor; hanem, à Sz. Irás ként, heg- h *Indith*
 gyik napot à máfikról meg- c. 8. 6.
 válaszszuk. Ebbē azért à Cálvi- c. 10. 15.
 nistáknál, valamennyire osto- c. 12. 2.
 bábbak à Lutterek, meg-bőj- A. E. 17. 98
 tólván à Pénteket, s-nem à 41.
 Szombatot: mert az Isten, i *Matth.*
 az Anyaszentegyház által, szin- A. E. 20.
 tén úgy rendelte bőjtnek à 28.
 Szombatot, és à többőjt-na- *Luc. 108*
 pokot, valamint à Pénteket: *Heb. 13.*
 à mely Pénteken nemis tiltya *17.*
 az^k étkeket azon Anyaszent- *Deut. 17.*
 egyház; mert mijs, ugyan *Aug. de*
 eszünk azért Pénteken: *univ. Eccl.*
 à húst sem tiltya úgy, *c. 22.*
 mint ha magában rosz vol- *1. Tim.*
 na; mert mⁿ Istennek minden *1. Matth.*
 teremstett állatij jó mindenkor *15. 11.*
 s magában; de nⁿ igaz lelki *4. vers. 4.*
 isméréstben, nem mindenkor *1. Cor. 10. 28.*
 jó. *A. E. 15.*

20. Sz. Pál nyilván mond-

E gya:

86 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek
 gya: ° A kinek felesége nincsen,
 1. Cor. ne keressen feleséget: mert P á
 7 27 ki feleség nélkül vagyon, szor-
 2 Versu galmatos az Isten dolgaira; aki
 32. pedig feleséggel vagyon, szor-
 galmatos a Világ dolgokra.
 9 Versu AZÉRT, 9 jobban cselekedzik, á
 38. ké leányat nem adja férnek.
 2 Versu Es az Özvegy, boldogjáb ha
 40. fer-nélkül marad. Es, ° jó a nő-
 54 Versu 8 teleneknek, ha úgy maradnak.
 Ezek mind a Sz. Lélek mon-
 dái.

De mégis a Lutterek, és Cál-
 vinisták ezek ellen azt mond-
 gyák Nem jó a Nőteleneknek ha
 úgy maradnak: mert, úgy
 2 Lib: mond, lehetetlen feleség nél-
 Conc: & kül élni; az Isten rendelése, és
 Corp: parancsolattya ellen valóis,
 Doff: art: egyem. De halljad Sz Pált,
 21. § de aki az Házasság dolgarul azt
 Vota Mo á ki az Házasság dolgarul azt
 uasticu mondgya, hogy u engedelem-
 1. Cor. 7. 6. szelés

szereint vagyon nem parancsoltu szereint. Az Istenis, x nem x Gen. 1. 28. à nőteleneknek mondgya, Gen. 2. hogy szaporodgyanak, hanem 17. & 18. az Házafoknak; azus csak áldás képpen. A Püspöknekis, y 1. Tim. 3. 2. egy y feleségü férhúnak kellenni oly formán, à mint azon Levelében maga magyarázza Szent Pál; egy feleségünek azt mondván, à kinek csak egy felesége volt: valamint z az 21. Tim. 5. 9. őz vegy-is, olyan választások. úgy mond, à kinek csak egy Vra volt. A kik pedig * meg- * 1. Cor. 7. 2. nem tartóztatják magokat; meg-sem kötelezték magokat à tiszta életre à † Magyarország- † Mate. 19. 12. ért; azoknak mondgyuk Sz. Pállal: * jobb meg-házasulni, * 1. Cor. 7. 9. hogy sem égni.

21. A Christus mondgya: * Ha ki ujonnan nem születik a Istan. 3. 5. E 2 vízből,

88 III. Kérd: Kicsodákellenkeznek
vizből, és Sz. Lélekből, nem
mehet-bé az Isten Országába.

De á Lutterek, és Cálvini-
sták azt mondgyák; *Bé* mehet:

b Hunnig *b* mert á Kőrösztdletlen gyer-
mekis idvözül, ugy mond, ha
Collog. Ratisbon. edit. La-
wing. Sess 2. fol. 52.
53. *â* Sidókis mind idvözülnének;
mert Szent *c* Atyáktül-valók.
Noha á Christus *d* á Szent gyö-
kér; *â* nemis az *ô* ága, *e* valaki
Kőrösztdletlen.

c Hebr. 7. 5. *d* Rom. 11. 16. *e* Ps. 50. 7.

22. A Sz. Irás mondgya;

f A Hor. *f* Az Apostolok teszik vala ke-
z. v. 14.
15. 16. zeket á meg keresztelt embe-
17. rekre, hogy el-vennék á Szent
Lelket.

De á Lutterek, és Cálvini-
sták babonaságnak tartgyák, az
ollyan Keresztyének fejére-
való kézvetést; *â* mely á Bér-
málásban szokott lenni regen-
tenis, *â* mine *g* magokis meg-
vallyak

g Céntu-
riatores
Cént. 1.

vallyák az ellenkőzők.

23. A Sz. Irás mondgya,
 h *hogy az Hívek meg vallyák* h Añor.
 és ki-beszéllik vala az ő hívásá. 19 18.
 gos, és vétkes cselekedeteket: Prov 28.
 valamint á Pápisták mostis ki- 13
 beszéllik á Gyónásban. Matt. 3.
 6.

De á Lutterek, és Cálvinisták Iac. 5. 16
 azt mondgyák; i nem kél ki- cum
 beszélni; elég szűben az Isten 1. Pet 4.
 nek meg-vallani. Ugy pedig 9
 á Pap soha meg-nem itilhetné, 1. 10 19.
 ha k bocsánatra méltóe valaki, i Lih.
 avagy á meg-tartásra, Concord.
 Conf. art. 21. de
 spiritio.

k Ioan. 20. 23. Matth. 16. 19. Item Bez. a
 2. Cor. 5. 18. Confess. e. 7. ar. 10

24. Az egész Evangelium-
 ban semmi nincs világosb
 szókkal ki mondva, mint á
 Christus Urunk Végső Vacso- 1 Matt.
 ráia oly forman, á mint az Pá- 26. 26.
 pisták hiszik, mondván á feldl Mar. 4.
 Christus Urunk: 1 Ez az En 22.
 Testem. Szent Lukács oly nyil- Luc 22.
 19

E 3

ván

1. Cor.
 11. 26

90 III. Kérdés: Kicsoda ellenkeznek

ván az igaz Vért mondgya,
hogy a Pohárban velt, mely
nyilván vagyon, hogy nem

m Luc.
22. 20. a bor váltott-meg benünket. m

Ez a Pohár, Vj Testamentom,
az én Véremben, mely Pohár,
ti érettetek kiöntendő. Így ol-

n Brz. 4
m Luc.
c. 22
v. 20. vassák a tudóssab Calvinistá-

kis ezt a Sz. Lukács helyét,
minden régi Sidó, és Görög
Bibliákban. Tehát bizonyo-
son a velt a Pohárban, a mivel
meg-váltattunk: az az: a Chri-
stusnak tulajdon Vére; nem
csak Iele.

Sz. Iánosnális Christusunk, a

o Ioan. 6. mikor erről o vetekednének a
53. usq Sidók, nem Ielt monda hanem
ad 60.

Testet: Egyébaránt, ha csak
Ielt kellenerajta érteni; meg-

p Ioan. 3 fejtette volna eztis Chri-
5.

q Ioan 6. sünk, valamint a Keresztisé-
61. & v. get Nicodémusnak. De ugyan

64. cum nehéznek latczék q a Sidóknak,
Mat. 16.

ez à Szentféges Titok, valamint
à Cálvinistáknek; à kik mostis,
azon Christus Vacforáját

Csak Ielnek mondgyák.

Valamint à Sidók Sacramen-
tomitis r csak Ieleknek mon-

r 1. Cor. 10. v. 16
2. 3. 4. 6.
11.

dotta Szent Pál; és , hogy

à Sidókis, à CHRISTVST

hit által vőrték, és csak Ielki
szájjal; à mint most az Cálvi-

r Hebr. 10. 1.

nisták, à Sidókkal sczimborál-

ván. De az igaz Keresztyének-

től, à Christus Szentléginék

Világosságá; r az árnyékokat

r Galat. 4. v 24.
6. 30.
10. 6. 59.

el-üzre. Nemis szabad másra

rendelni à Testamentom vilá-

gos szavait. Galat. 3. 15.

A Lutterek pedig azt mond-

gyák, hogy az Ur Vacforája

nem csak Test, v hanē Kenyér is

v Epitom. Catech. Tit. de Cœna Dom.

edgyütt: és így, amaz mutató

Jge, EZ, à Kenyérre esett

vólna, ilyen formán; ez à

kenyér amaz Test, mellyel mi

meg-

92 *III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek meg-váltattunk: à mely mon-dás hamis: mert nem kemen-czében fült kenyérral váltat-tunk meg, hanem az elezen*

*x Ioan. 8. 51. * Kenyérrel, à Christusnak Sz. Testével. Es így, ha à Lutte-ránosok velünk à Sz. Jgéket tu-lajdon Testre értik; à kenyeret hozzá nem érthetik. Nem árt pedig, hogy az áldás utánis ke-*

*y 1. Cor. 11. 26. * nyérnek y nevezi Sz. Pál; mert kenyér volt az előtt: à z Math. 11. 5. mint Christus vrunk z vakok-nak nevezi à látókat, à kik az előtt vakok voltak: à Kígyóka-tis, * veszszőknek nevezi Móy-ses. mert veszszőköl lőttek.*

25. Az Ur Vacsorájának o-sztogatását parancsolván Chri-stusunk az Apostoloknak, csak à kenyér szín osztogatása után mondgya, * *Ezt cselekedgyétek.*

z Luc. 22. 19. De à Lutterista és Cálvinista 18. 10. Vallás, à Christusnál többec 4. 50. 52. 58. 59. paran-

parancsol; hogy à Prédikátorok 1. Cor.
mind à két színt osztogassák. 10. 17.

Noha Sz. Pál, mondván à Sz. Luc. 24.
32.

Pohár után, Ezt cselekedgyé- Act. 20.
tek, nem à ködségrül paran- 20 7.

csol; hanem ő magokról az A- Act. 2.
42 &

postolokról, à Christussal így 46.

szólván: * Ezt cselekedgyétek, Mat. 26.
27. cum

valahányszor iszszátok; nem Mar 14.
23.

pedig, valahányszor osztogat- 10. 6. 5 4.

tyátok: Es mindgyárt után- cum Apo.

na, azoknak szólván, à kik 1. 3. &

nem Papok; ^a (Quicumq^{ue}, ugy cum Exo.

mondakár ki más, à ki meltat- 12. 6. &

lanúleszi, avagy iszszá:) nem cū Eccli.

foglallya egybe mind à két 24. 29.

színt. De az Aldozó Papóknak, 1. Cor.

b à Vér ontással való Chri- 11 25.

stus Aldozyát, kikel jelen- 2 U. 27.

teni mind à két színnel. 1. Cor.

26. Sz. Pál mondgya: c

minden Papnak szűkség, à c Hebr.

mint à népért, ugy ő magáértis 3. 3.

aldozni

94 III Kérd: Kicsodák ellenkeznek
áldozni a bűnökért. Nem a Sida
Papokról mondgya pedig;
d Hebr. mert azok áldozattya d nem
83. 10. volt már akkor szükféges.

De a Lutterek, és Cálvini-
sták, bálványozásnak mond-
gyák, a Sz. Mise, avagy, a
Christus végső Vacforája Al-
dozattját: noha ezen kívül,
más oly *Tiszta Aldozatot* nem
e Malach találni, e mellyél Istennek, id-
8. 11. vendöles szerént, az egész Vi-
lágon aldoznának. Mert az
embernek Imádlága, és egyéb
jó cselekedete, f mind tisztá-
f Supra talan, az Ellenközök Vallása-
Quast. 1. ként. Tehát csak g a makula
g 2. nélkül - való Christus Teste, és
g 1. Petr. Vére lehet az a *Tiszta Aldo-*
1. 19. *zat.* Tovab minden Pap h arra
h Hebr. való, hogy a Népert ajándékot
5. 1. mutalson - bé az Istennek: a
Hebr. 8. 3. Lutter, és Cálvinista Prediká-
tor pedig, semmit bé nem mu-
tat

tat olyant, a kit à népis bé ne
 mutathasson: azért mondgyák
 magok is, i hogy ők nem Pá. i Calv.
 pok. Noha a Sz. Irás nem Lib. 46
 mondgya, hogy el-töröltetett c. 170
 à paplág; hanem, hogy k el- k Heb. 9.
 változott. Tehát; az Aldozat 12.
 sem töröltetett-el, hanem 1 Hebr 9.
 à jób Aldozatra fordúlt: ne- 23.
 mis úgy, hogy à Christus, n m Hebr.
 otással áldozzon többzör; 9. 25 &
 azt n csak egyszer csele- 26.
 eléglégesen azzal meg- n Heb 9.
 n az egéiz világot. Az- 12.
 n szükleges, hogy à mi Heb. 10.
 únkért, vagy ő maga 10. & 13.
 is, vagy más valaki,
 áldoztassék. De igen
 à Melch. edekha- o Heb. 9.
 erent. való Al- 15.
 ty, csak à Véres p. 1. Cor.
 tra p emlékeztető; és à 12. 26.
 us Véres Aldozatryának
 nölcsöt greánk szállító Al- q 1 Cor;
 dozat 10. 16.

96 III. Kérd: Kicsodak ellenkeznek

dozat legyen. Olyan a Misé, a-
vagy a Christus Végső Vacso-

1. Cor. rája; Melchisedek rendi, nem

7. 11. Aáron rendi szerént-való Al-

f Hac dozat: f melyben, két féle do-
insinuat log mutattatik bé, egyik, a

S. Paulus, kenyér, s-bor; mely az áldozat

Heb. 5. előtt volt, és az áldozatban el-

11. & 12. rontatik: másik, az Urunk

Teste Vére; mely az álczozt

snak, az az, a szentelő

nek általa jelen lészén. E

a miből lészén; másik,

lészén: s. elég, hogy é

nek egyike eléb volt

változott: a Christus

téért. S-ezeken fődé

Aldozat mi vólta: é

Aldozat a Sz. M

3 Dent.

16. 10.

Missab: Mag

szerént-való ajánd.

1 Jacobi

5. 14.

Marc.

6. 13.

27. Nyilván mondé

Írás: 1 Betegé valaki k.

tek? vigye-bé az Egyházi

gák.

à Sz. Irán

szakat, é

meg. 1

ac

lak ellenőrznek
ha sem nyel-
nem ol-
Matt.

à Sz. Irással? II Rész. 99

Isten Kép-cinálást, ha minden kép bálvány volna? Lásd Levit. 26. 1.

31. Sz. Pál mondgya: ^b b Hebr. 13. 10. Apoc. 8. 10
Vagyis Oltárunk: Sz. Iános pedig Menyországban is Oltárt látott.

Az Ujitók mondgyák:
Nem kel Tempiómban az Oltár.

32. A Sz. Irás mondgya: ^c c 1. Thess. 5. 21.
Mindenket meg-proballyatok; à mi jó, azt tartsátok.

Dé à Lutter, és Cálvinista Prédikátorok, mint hogy fél-
tik à konczt, azt mondgyák:
senki mást ne próballyon, egyebet
annal, à miiben született. Noha
d à születésünk egyarányu à d Sapl. 11. 7. 6.
Pogányokkal.

33. A Sz. Irás mondgya: ^e e 2. Petr. 3. 16.
hogy à Sz. Irást nehez meg-er-
zeni; és hogy à tudatlanok meg-
hamissítják.

De

100 III. Kérd: Kicsodák ellenkeznek
De a Lutter és Calvinista

Prédikátorok azt mondgyák: f

Calv.

Lib. 1. Nem nehéz meg-érteni a Sz.

4.7. n. 2. Irást, valamint a fejezt a féke-

tétül megismérni: azért, hadd

olvassa minden Timáris. No-

ha, nem csávába-való volna

az Isten Igéie; melytől hava-

laki csak egyben el-esikis n:nes

22. Iean. annak 8 Istene. De im 33.

v. 9. Dolgotis fel-iedzettünk olly-

ant, a kiben el-távoznak az

Isten Igéitől a Lutterek, és Cál-

vinisták: hogy a 33. esztendeig-

való Christus fáratságát meg-

bűcsüllyék; és, mint el-ve-

szett Iuhok, azon Sz. Urúnk h

h Iean.

10. 10.

Aklába, az igaz Anyaszent-

egyházba térjenek.
Amen.

42

Az el tévelyettekért

Imádság.

Irgalmas Ur-Isten, kérünk téged tellyes szivünkbold, hogy azokat, kik az igaz Hit-től el-szakadtak, és â hamisság fetétségében tévelyegnek, â te igaz isméretteddel meg-világosítsad, és ôket az ô tévelygéseknek ismerésére igazgasd: hogy így, az Anyaszentegyház kebelebe visszajöven, szabadon meg-vallyák; hogy csak â te Anyaszentegyházad az az Akol, melyben üdvösség talál-tatik: A' mi Urunk J E S V S Kristus-által, Amen.

MISE ALATT IMÁDSÁG.

Hogy az Aldoizat gyümölcsös legyen.

Meny-béli Atya Ur Isten, áldlak téged és szent Nevedet magasztalom a' Népek közzött, ezért â te Véretlen és minden napi Aldoizatodért,
X melyben

melyben néked, Nap kelettől-
fogva Nap nyugotig, bé-mu-
tattatik, a' Kenyér és Bor szünet-
alatt, á te Sz. Fiad; nem csak
az ő kín szenvedésének és hálá-
lának emlékeztetire, melyben
már egyszer érettünk Vérrel ál-
doztatott, és az által nekünk
az örök szabadulást nyerte: ha-
nem az ő jó teteményinek di-
csérésére, és az ő érdeminek
részteltetésére, és velünk törté-
kötésének erősítésére. Mind
ezekért, hálákat adunk ma né-
ked minnyájan: és kerünk,
hogy ezt az Aldozatot á Pap
kezeiből bé-vegyed, mint-ha ő
magától á te szerelmes Fiadtól
mutattatnék-bé, az én szűksé-
gemért, és az egész Keresz-
tyénységért: és az-által engedgy
nekünk allando békeséget,
mellyet á Világ nem adhat: ör-
rizz, óltalmaz bennünket
minden ellenségink álnaklága-
ellen. Vigasztald á betegeket:
erős.

erősítsd az erőtleneket: szabadítsd ki a Rabokat; keressd az el-veszetteket; hozd vissza a Tévelygőket: Tartd meg a Jámborokat; jobbitd és térítsd meg a Bűnösöket, Eretnekeket, és minden Istenteleneket. Az élőknek adgyad Sz. Malasztodat; a holtaknak, az örök nyugodalmot és üdvösséget: nekünk pedig itt jelenlévőknek, adgy igazairatosságot; hogy ezt a szentféges Titkot méltó tisztelettel, és erős hittel halgassuk, és jelenlétednek édességét szívünkben hathatossan érezzük. Amen.

Bölg Afszonyhoz minden napi Könyörgés.

OH szépséges eskegyelme⁶
Afszonyunk Szűz Maria
Istennek Sz. Annya, Isten-után
leg-főbb reménfégem: a te kegyes-
völtodért kerlek alázatos-
san,

fan, fogadgy engem Fiaddá, és
viseljed gondomat most, és
mindenkoron: őrizz, óltalmaz
engem ma, és tellyes életem-
ben, minden halálos bűntől.
Nyerd-meg nekem a Tiszta-ság,
és hozzam illendő Lelki jószá-
gok ajándékát, mellyekkel a
te Sz. Fiadnak, a mi Vrunk
JESVS Krisztulnak tetszettél:
és életemet olly állapatra vezé-
rellyed, melly Sz. Fiad-előtt,
és te-előtted leg-kedvesb, és
nékem leg-üdvösségesb. Oh
kegyelmes, oh kegyes, oh édes
Szűz Maria. Kérlek, emlekez-
zél rólam most, és halálom
óráján, Amen.

F I N I S.

DVC In aLtVM.

Rk 4175/1983

ELSTER
SZDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

C. A. A. J. J. J. J. J.

ERRATA

sic corrige:

1. Ioan. 2. v. 10. lege v. 19. pagina 10.
1. Cor. 10 v. 12. lege v. 17. pagina 48.
Thessal. lege 2. Thessal. pagina 80.
Apoc. 5. v. 10. lege c. 6. pagina 81.
4. Reg. 2. 2. 11. & c. 31 del
Ioel 2. v. 12. lege d. Ioel 2. v. 12. pag 83.
Act. 17. lege 27. pag 85.
1. Cor. 1. lege 11. pag. 95.
1. Cor. 7. lege Hebr. 7.

fan, fogadgy engem Fiaddá, és
viseilyed gondomat most, és
mindenkoron: őrizz, óltalmaz
engem ma, és tellyes életem-
ben, minden halálos bűntől.
Nyerd-meg nekem a Tisztafág,
és hozzam illendő Lelki jószá-
gok ajándékát, mellyekkel á
te Sz. Fiadnak, á mi Vrunk
JESVS Kristuľnak tertzettél:
és életermet olly állapatra vezé-
rellyed, melly Sz. Fiad-előtt,
és te-előtted leg kedvesb, és
nékem leg-űdvősségesb. Oh
kegyelmes, oh kegyes, oh édes
Szűz Maria. Kérlek, emlekez-
zél rólam most, és halálom
óráján, Amen.

F I N I S.

DVC In aL tVM.

Rk 4175/1983

KELETI
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

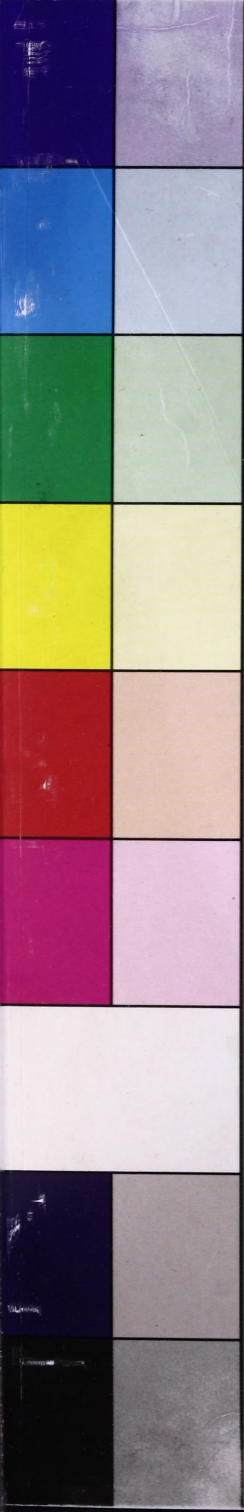
Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Ezekielus Cap. 37 13.

Et fuit tunc dicitur

Quare et hinc dicitur hoc
hinc et hinc

Macabaeorum in 12. v. 43. 44. et
45. 46.

De art. mon. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

num Samalalyak az sunt piny.
vise pöröben framum az froya
sunt izzhar. Et siulek biron sunt
pial versat non estit delum az
Evangelio met, hancum az froya sunt
eghiaz. Erakiet a siulek tanach
laxitit my num vithyix sum 42.
pial isitit, sum az Evangelio met,
sum a machaburak pinyit
Fabias pinyitum obwand is my
votu fö pinyun cap: 4. v: 10. 52.
pialit a phil: 2. v: 10. Sunt
fines is art vira Apoc: 7. hujj
a föd alar bery is dicturik vada
az ffont, az pulij hulo dolog, hujj
az d'pachozatopmak ~~2. v: 10.~~
az d'pachozatopmak my num hujul
my is ha elrem igor 5. matthi
12. d'pachozatopmak. Erakiet is löbbel

mon. ac holo tunc vado in
perast. is pinc. al. v. met. mig.
irch. ap. p. p.

L. m. u. n.

126

Nonne
Honor

umer;

videtur est Me
est Testis est Deus

Hem es is Hem es
Vifentis Bifentis

Danger. Uram. Kiv
re. Kiv.

1681 1681
1517 1534

184 167

1682
1517

~~1682~~
~~1517~~

1682
1534

158

Faded handwritten text, possibly a signature or note, including the word "howay" and "facis".

